

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 11.
VII. évfolyam, 268. szám.

Kedd

Békés légkörben folynak a komáromi csehszlovák-magyar tárgyalások

A Reuter szerint a területi kérdésben máris elvi megállapodás jött létre a tárgyaló felek között — Megoldás előtt a spanyol ügy is — Lengyel csapatok megszállták Oderberget — Súlyos zavargások voltak Egyiptomban — A palesztinai rémnapiak — Franciaország érdekel a Földközi-tengeren — Újabb légi támadás Barcelona ellen

A nemzetközi közvéleményt és a sajtót továbbra is a fasiszta nagytanács határozatait és a komáromi csehszlovák-magyar tárgyalások foglalkoztatják. Ugyanez a főtémájuk a világlapoknak is, amelyek szinte egyöntetűen megjegyzik, hogy a müncheni találkozójelentése mind jobban kezd kibontakozni. Mussolini miniszterelnök azon elhatározása, hogy 10.000 Spanyolországból harcoló olasz önkéntesét hazahívja, a szélsőbaloldali álláspontiak kivételével mindenhol és minden pártban osztatlan meglepedést váltott ki. Áll ez elsősorban Angliára, ahol a sajtó úgy véli, hogy az ibériai események most már szinte egyik napról a másikra véget érhetnek, ami az egész művelt világ egyhangú óhaja. A francia sajtó is melegen üdvözlözt ezt az elhatározást és amint a Petit Parisien megjegyzi, ez kizárólag a müncheni tanácskozások eredménye. Ugyanakkor a Temps azt írja, hogy a spanyol probléma felszámolása után minden kérdésre sor kerül és most már nem kétséges, hogy azokat is békésen fogják elintézni. A másik jelentős esemény a komáromi találkozó, amely igen békés szellemben és hangulatban indul, úgy, hogy a külföldi sajtótudósítók budapesti és helyszíni jelentései szerint minden remény meg van a gyors és határozott, de békés jellegű elintézésre. Az Observer megjegyzi, hogy a prágai kormány ezt az ügyet látszólag a tot nemzeti ügyének tekinti, legalább is erre vall az a körülmény, hogy nem Chvalkowszky külügyminiszter vezeti a tárgyalásokat, hanem dr. Tiso, a független Szlovákia miniszterelnöke és miután a felvidéki magyarság és a Hlinka-párt az utóbbi időkben erősen közeledtek egymáshoz, valószínű, hogy a megbeszélések megnyugtató eredménnyel végződnek. Megemlíthető még a tegnapi események közül az a viharos ünneplés, amelyben Bonnet külügyminisztert választó kerülete részeltette, ami igazolása a francia nép színté békészeretetének. A fontosabb jelentések egyébként a következők:

A CSEHSZLOVÁKIAI HELYZET

A világérdeklődés központjában álló csehszlovákiai helyzetben az elmúlt 24 óra alatt jelentős könnyebbülés állott be, amely a magyar-csehszlovák tárgyalások megindulásának köszönhető. A német csapatok tovább folytatták előnyomulásukat a kijelölt területeken és ez az előnyomulás a gelsch-

wicki incidens kivételével simán ment végbe. A lengyelek ugyan váratlanul megszállták Oderberget, de ez nem volt jelentősebb mozzanat, mert a fontos vasúti csomópont elfoglalására amúgy is rövid időn belül sor került volna. A szlovák és ruthén önállósági mozgalom tovább fejlődik és az első szlovák minisztérium ünnepélyesen be is vonult Pozsonyba. Ugyanakkor Ungváron kialakult a ruthén minisztérium is dr. Párkány vezetésével. A komáromi tanácskozások tegnap este 7 óra 20 perckor megkezdődtek és este 9-re már is jelentős eredménnyel véződtek. Ugyanakkor megjelent az S. S. Truppenführerre kinevezett Konrad Henlein kiáltványa a szudétánemet szabadcsapatok feloszlásáról és a berlini rendelet, amely a szudétavidek egyrészt Ausztriához és Bajorországhoz csatolja és a nagyobb részt Reichenberg székhellyel önálló szudétavidekkel jelölte ki. Fontosabb híreink a következők:

Lakosságcseréről is tárgyalnak

(PRÁGA.) A cseh-magyar tárgyalások folyamán hír szerint a határváltoztatás mellett jelentős lakosságcserére is megállapodást akarnak létesíteni. Ez a híradás azonban még megerősítést igényel. Ami Szlovákia függetlenségének cseh részről való elismerését illeti, hír szerint erre csak az elnökválasztás után kerülhet sor. Az elnökválasztást állítólag október 15-ike körül akarják megtartani.

MEGÉRTŐ LÉGKÖRBE

A komáromi tárgyalások még tartanak és remélhetően a két ország közötti békés megegyezéshez vezetnek. A tárgyalások ugyanis általában igen megértő légkörben folynak. A felvidéki magyarság fegyelmetlenül és nyugodtan viselkedik, amiként a jelentések hangsúlyozzák azt is, hogy a prágai megbízottak, illetve a felvidéki cseh és szlovák lakosság viselkedése is teljesen kifogástalan.

A KOMMUNISTÁK ELLEN

(PRÁGA.) A szlovák kormány elhatározta, hogy teljes erővel felveszi a harcot a kommunista törekvések ellen. Jövőben a kommunisták tevékenységét semmiféle formában nem engedélyezik és lajlaik megjelenését vagy terjesztését sem tűrik.

A RUTÉNEK KIVÁNSÁGAI

(PRÁGA.) A rutének képviselői hétfőn mennek Prágába, hogy előterjesz-

A CSEHSZLOVÁKIAI HELYZETJELENTÉS

(LONDON.) A Reuter ügynökség Komáromba kiküldött tudósítójának jelentése szerint az ott vasárnap este megkezdődött tárgyalások elvileg megegyezéshez vezettek. A két küldöttség között ugyanis megállapodás jött létre, hogy Csehszlovákia bizonyos területeket átenged Magyarországnak. Közlebbi részletek az egyezményt illetőleg hiányoznak. A magyar küldöttségét Kánya és Teleky miniszterek vezették és tagjai voltak Pataky, Pécsy államtitkárok, Kun, Sebestyén, Ottlik, Hanzely, Schultz miniszteri tanácsosok, Lux MÁV igazgató, Andorka vezérkari ezredes, Szentpétery vezérkari százados, Kolozsváry Borcsa Mihály sajtófőnök, Thiering, Hantos, Kardos fogalmazók, Wellstein prágai magyar követ, továbbá a felvidéki magyar párt tagjai között Jaross Andor és gróf Eszterházy János, összesen 19 személy. A csehszlovák küldöttség vezetője dr. Tisso szlovák miniszterelnök, tagjai Krno Ivan, Chalkowsky külügyminiszter helyettese, mint meghatalmazott miniszter, Kober Milos budapesti cseh követ, Durcsánszky szlovák igazságügyminiszter, a belügy, pénzügy, közlekedésügy és hadügy képviselői, összesen 17 személy. Az első nap eredménye Sátorajlau helyi környékének 24 és Ipolyságnak 36 órában belüli átadása. A Komáromba érkezett magyar küldöttséget szép külsőségek között fogadták. A világsajtó képviselői közül mintegy 100 személy érkezett Komáromba, akik állandó tudósításokat adnak az eseményekről. A külföldi tudósítók között szerepelnek az angol, francia, német, olasz, svájci, svéd, lengyel, amerikai stb. világlapok képviselői, a magyar sajtó kiküldöttein kívül.

domban — hangsúlyozza a közlemény — a nagy Németország megvalósítását. Szintén Berlinből jelenti a DNB iroda, hogy a szudétánemet területeken az összes karhatalmi erőket összpontosították és a hadsereg rendelkezése alá helyezték.

ELINDULT A BRIT KÜLÖNITMÉNY

Londoni híradás szerint a brit rendőrségi hadtest önkéntesei, akik a brit légióból alakultak, hétfőn indultak Csehszlovákia a rendfenntartási célokra.

TÉNYLEGES EGYÜTTMŰKÖDÉS BERLIN ÉS PRÁGA KÖZÖTT

(BERLIN.) A Danziger Vorposten című lap berlini hivatalos körökből nyert értesülése alapján leszögezi Németország álláspontját Csehszlovákiával szemben és a következőket mondja: „Elsősorban is tényleges együttműködést kell Németország és Csehszlovákia között teremteni, azután meg kell vizsgálni a következő problémákat: Katonai egyezmény Németország és Csehszlovákia között, vagy pénzügyi és vám egyezmény.”

LENGYEL MEGSZÁLLÁS

(PRÁGA.) (Havas.) A propaganda minisztériumtól nyert tájékoztatások szerint azok a területek, amelyeknek Lengyelország az azonnali átengedését igényli, lakosság szerint így oszlanak meg: 176.230 lengyel, 120.639 cseh és 16.282 német. Szintén Prágából jelenti, hogy a lengyelek szombatnapi incidens nélkül a negyedik területüket is megszállták. Hétfőn, október 10-én a lengyelek az ötödik területüket szállták meg, vagyis a tescheni kerület hátralevő részét és a freistadi kerület egyik részét. Október 19-étől kezdődőleg elrendelték, hogy a Lengyelországnak átadott Szilézia-Teschen-i kerületben a hivatalos nyelv a lengyel.

ODERBERG IS A LENGYELEK KEZÉN

(VARSÓ.) A Pat ügynökség jelenti, hogy a lengyelek megszállták Bohumin (Oderberg) városát is, amely fontos vasúti csomópont és amelynek megszállására tulajdonképpen csak kedden került volna sor. Ez a megszállás a Pat ügynökség szerint a cseh kormány kérésére történt, mert attól tartottak, hogy a városban a kommunisták által kezdeményezett zavargások fognak kitörni.

LENGYEL CAFOLAT

(VARSÓ.) (Lengyel T. I.) A lengyel kormány a következő hivatalos jelentést adta ki:

— Egyes külföldi lapok szerint Nagybritannia állítólag jegyzéket intézett a lengyel kormányhoz a magyar-lengyel közös határkivánságok miatt és ebben tiltakozott minden olyan megállapodás ellen, amely nem etnikai alapon jönne létre Csehszlovákiaiban. Ilyen jegyzék Varsóhoz nem érkezett és ez az ügy még csak tárgyalás alapjául sem szolgált a két kormány között, miért is az erről terjesztett hírek valótlanságok.

HITLER KANCELLÁR NAGY BESZÉDE

(SAARBRÜCKEN.) (DNB) Hitler vezérkancellár tegnap Saarbrückenben

nagy beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— A nyugati védelmi vonal kiépítése teljes erővel folyik és ebbe belekapcsoljuk Aachen vidékét és Saarbrücken környékét is. A legutóbbi 8 hónap tapasztalatai megtanítottak bennünket az elővigyázatosságra és ezért folytatjuk védekező munkánkat. Jelen pillanatban ugyan olyan államférfiakkal állunk szemközt, akik a béke becsületes harcosai, de a nyugati államok belső rendszere folytán ezeket a békebarátokat könnyen mások is felváltathatják. Ezért vigyázni kell, mert egy Eden, vagy Churchill világháborúba sodorhatták volna például Európát. Más a helyzet délen, ahol Mussolini a német nemzet barátja, Németország ebben az évben óriási eredményeket ért el. 10 millió embert és 110.000 négyzetkilométer területet kapcsolt magához. Ezt az eredményt meg kell őrizni és meg is fogjuk őrizni. A Harmadik Birodalom a megértés politikáját akarja folytatni és ezt annál is könnyebben meenteheti, mert szomszédaitól most már kívánni valója nincsen — fejezte be beszédét a Führer.

BOMBÁZÁSOK

(BARCELONA.) (Havas.) A katalán fővárost tegnap tíz gépből álló nemzeti bombavető repülőraj bombázta több, kevesebb eredménnyel. A nemzetiek San Vicente de Caldera közelében egy vonatot is bombáztak és a bombázásnak 150 halottja és 300 sebesültje van. A bombák elpusztították a vasuti kocsikat és az utasok között óriási riadalmat okoztak. A köztársaságiak ugyanakkor Casteliát és Buriánát bombázták.

MÁR TISZTA SPANYOL CSAPATOKKAL HARCOLNAK A NEMZETIEK

(HENDAYE.) (Reuter.) Franco tábornok csapatai tegnap tovább folytatták előnyomulásukat az Ebro-vidéken és újabb négy hadászati fontos állást foglaltak el. A nemzetiek, amint a sa-lamancai főhadiszállás közli, ezuttal már tiszta spanyol csapatokkal vették fel a küzdelmet ellenfeleikkel, mert az önkénteseket kivonták az első vonalakból.

BEHAJÓZNAK A SPANYOL-ORSZÁGI OLASZ ÖNKÉNTESEK

(RÓMA.) (Stefani.) A spanyol frontokon küzdő olasz önkéntesek a legközelebbi napokban behajóznak azzal, hogy visszatérjenek hazájukba. Az önkéntesek Nápolyban fognak partra szállni, ahol rendkívül fényes fogadtatásban lesz részük. Ugyancsak Rómából közlik, hogy a legújabb hivatalos kimutatás szerint az olaszok közül az elmúlt 18 hónap nehéz küzdelmeiben 3014 önkéntes halt meg és megsebesült 8187 személy.

Largo Caballero kilépett a szocialista pártból

(BARCELONA.) Largo Caballero volt miniszterelnök kilépett a szocialista pártból. Azt hiszik, hogy példáját követni fogja a párt egész balszárnya.

Franciaország és a Földközi tenger

(PÁRIS.) A francia lapok részletesen foglalkoznak a spanyolországi önkéntesek visszahívásának kérdésével, amelyben Mussolini igen jelentős közvetítő szerephez jutott. A lapok általában hangsúlyozzák, hogy ezt a béke megteremtésére irányuló fáradozást csak megelégedéssel kell fogadni. Franciaországnak azonban gondolnia kell arra is, hogy a Földközi-tengeri megbékélés az ő közreműködése nélkül alig ha lehetséges.

Az angol légi flotta vezérei Franciaországban

(LEBOURGET.) Sir Cyrille Newall légügyi marsall és a brit légügyek vezérkari főnöke Douglas légügyi másodmarsall kíséretében vasárnap ideérkezett.

ZAVARGÁSOK KAIROBAN

(KAIRÓ.) Tegnap uccai tüntetések voltak, amelyeknek során számos sebesülés történt. A sebesültek között sze-

repe Nahas pasa volt miniszterelnök, Russel pasa rendőrfőnök és Makran pasa volt pénzügyminiszter is.

Kanadába utazik az angol királyi pár

(NEWYORK.) Az a hír, hogy az angol királyi pár a jövő év nyarán ellátogat Kanadába, az amerikai sajtóban nagy szenzációt keltett. „Ez a látogatás — hangsúlyozzák a lapok — szép példa az angol-amerikai nép közötti barátságnak és London szívélyességének bizonyossága válaszul Roosevelt elnöknek az utóbbi időben történt meg-

nyilvánulásaira.

BONNET VIHAROS ÜNNEPESE

(PÁRIS.) (Havas.) Bonnet külügyminiszter a vasárnapi pihenőt arra használta fel, hogy választókerületébe utazott beszámolója megtartására. A választókerület lakosai olyan viharos lelkesedéssel fogadták, amelyre alig van példa a Francia Birodalom történetében, hogy a külügyminiszter aki igen bekés szellemű beszédet mondott, több mint félórán keresztül szóhoz sem jutott.

Olasz cáfolat

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta kormány hivatalosan cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Róma jegyzéket kapott volna Washingtonból az itáliai zsidók, illetve az ott élő amerikai zsidó állampolgárok érdekében. Mindössze az történt, — hangzik a cáfolat, — hogy a római amerikai nagykövet felvilágosításokat kért, amelyeket meg is fog annak idején kapni.

A lengyel légügyi miniszter Budapesten

(BUDAPEST.) (MTI.) Bockowszky lengyel légügyi miniszter ma délelőtt hivatalos látogatásra a magyar fővárosba érkezett ahol ünnepélyesen fogadták. A miniszter és kísérete négy napig időznek Magyarországon.

E hó 18-án napolta el magát a fasiszta nagytanács

(RÓMA.) Amint a Stefani hírszolgálati iroda közli a fasiszta nagytanács szombat éjszakai ülésén elsősorban is üdvözlését küldötte azoknak az olasz önkénteseknek, akik Mussolini miniszterelnök rendelkezése folytán elhagyták Spanyolországot és visszatérnek hazájukba. Ami után Ciano gróf terjedelmes, két órán át tartó külpolitikai beszámolója következett amelynek végzetével a következő határozatot hozták:

A fasiszta nagytanács meghallgatta Ciano bajtárs beszámolóját és teljes szívvel hozzájárul ahhoz a politikához, amely a Berlin-Római tengely megalkotásán keresztül a müncheni egyezményhez vezetett és ebben csúcsosodott ki.

Azután e hó 18-án napolta el magát a francia sajtó a fasiszta nagytanács határozatairól

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó a fasiszta nagytanácsfáradozásával kapcsolatosan hosszú cikkeket ír a jelenlegi és

a közel jövőben várható helyzetről. A Petit Parisien szerint

a nagytanács nem hiába emelte ki a müncheni egyezményt, mert ez valóban borzalmas következményektől mentette meg a világot.

A Jour azt írja, hogy: néhány nap múlva nagykövetségünk lesz Rómában, akinek megbízólevele Olaszország királyának és Abesszinia császárnak szól. Ennek az új nagykövetnek feladata, hogy Franciaországot visszavezesse a közép-tengeri megegyezéshez. A fasiszta nagytanács is várja ezt a lépést, amelynek e hó 18-ig be kell következnie.

RÉMNAPOK PALESZTINÁBAN

(JERUZSÁLEM.) Vasárnap számos fegyveres támadás, gyilkosság és merénylet történt egész Palesztinában. Az ország különböző pontjain számos arabot és zsidót gyilkoltak meg. Nyolc zsidó egy pokolgép robbanásánál sebesült meg, amelyet az egyik utzáli gép elé dobtak. A terroristák Geninában negyven házat gyújtottak fel Lydda mellett pedig egy vonatot kisiklattak. Megtámadtak ezenkívül számos rendőrállomást és rádiótelepet. Jeruzsálem mellett bombamerénylet történt. A közbiztonság annyira veszélyessé vált, hogy a városok közötti forgalom csaknem teljesen megszűnt.

Teljes erővel megindult a közép kínai japán offenzíva

(PEKING.) (Domei.) A közép kínai japán haderők megindították a már napok óta gondosan előkészített offenzívát a Peking-Hankeu vasutvonal mentén és tegnap elfoglalták a Wu-litien városkát, továbbá a Tai-An melletti El-Kaut. A japán hadvezetőség jelentése szerint gazdag hadizsákmányt ejtettek.

Különös bonyodalmak a szokatlan végrendelet körül

(RÓMA.) Olasz jogi körökben rengeteg fejtegetést okoz most egy olyan eset, amely alkalmasint egyedül áll a jogtörténetben. Tavaly meghalt Torinóban egy Carmelo Giannattei nevű dúsgazdag kereskedő, aki egész vagyonát fivérére, Adolfóra hagyta. A végrendelet kikötötte, hogy Adolfo jelenjen meg minden reggel 9 órakor örököséül bátyja sírjánál és mondjon ott imát. Ha ezt csak egyetlen egyszer is elmulasztaná, az

egész örökség nyomban két fivérére, Angelóra és Richardóra száll. A legegyszerűbb megoldás természetesen az lett volna, ha a fivérek ezek után felosztják egymás között az örökséget de úgy Angelo, mint Richardo gyűlöli Adolfót, ezért nem jött létre egyezés. A két fivér elhatározta, hogy állandó megfigyelés alatt tartják a temetőt és ha csak egyetlen egyszer is rajtacsipik Adolfót azon, hogy nem teljesíti a végrendelet-

ben előírt kötelezettséget, elveszik tőle a hagyatékot. Adolfo nyolc hónapon át minden áldott reggel pontosan megjelent bátyja sírjánál, akár sütőtű a nap akár esett az eső, kár hó borította az utcákat. Két fivérének megbízottai gondosan őrködtek a temetőben, de csak néhány hét előtt sikerült a magándetektíveknek jelenteniük, hogy Adolfo Giannatti elmulasztotta a végrendelet kiadásának teljesítését.

Adolfo másnap sem jelent meg a temetőben és a két fivér most már hivatalos tanúkkal megállapította, hogy két héten át nem járt a temetőben. A tanubizonyosságok birtokában a két fivér beperelte Adolfót, ő azonban orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy nem jelenhetett meg a temetőben, mert tüdőgyuladást kapott és hetekig élet-halál között lebegett. A fivérek szerint „ez nem kifogás” és továbbra is ragaszkodnak ahhoz, hogy adják át nekik az örökséget, mert Adolfo megszegte a végrendelet kikötését. A per a legközelebbi napokban kerül tárgyalásra. Olaszországban, ahol nemcsak jogászörökben hanem a nagyközönség széles rétegeiben nagy érdeklődéssel várják az ügy kimenetelét.

— Vitézségi érem a macska megmentéséért. Londonból jelentik: Az angol állatvédő egyesület vitézségi érmmel tüntette ki Mason Mária pencaderi nőt, mert élete kockáztatásával megmentette meg a közelgő vonattól a vasuti átjárónál játszadozó macskáját. Az állat sér tetlen maradt míg Masonné, akit a mozdony elütött, súlyos sérüléseket szenvedett.

— A béke-gáz feltalálójának tragédiája. Egy newyorki bérház 12-ik emeletéről lezuhant és hajálra zuzta magát dr. Rex Renshaw híres vegyész. Feleségét aki zuhanó férje után kapott, hogy megmentse, magával rántotta és az asszony is szörnyethalt. Dr. Renshaw az „actyocholin”-nak nevezett vegyszert találta fel, amelyet „béke-gáz”-nak nevezett el és amellyel nagysikerű kísérleteket folytatott. Állítólag félíter „béke-gáz” ágyból kilőve, egymillió katonát több órára megfoszthat eszméletétől vérnyomásuk csökkentésével, úgy, hogy egyetlen béke-gázlőveg kilövésével milliók hadsereget lehetne lefegyverezni és elfogni.

— Saját magukat üldözték az amerikai rendőrök. Newyorkból jelentik: Rock Hill délkarolinai városban az utcán cirkáló rendőrgépkocsiról rádió utasítást kapott, hogy fogjon el haladéktalanul egy autót, amely ellen több feljelentés érkezett, mert örült iramban száguldozik az utcákon. A kocsiban ülő rendőrök azonnal megindították a hajszát de nem akadtak a vétkes autó nyomára. Végre a kocsit vezetője, a feljelentésbe pillantva, nem csekély derűltséggel állapította meg, hogy kocsijának száma megegyezik a feljelentett gépkocsival.

— A nők még a börtönben is kendőzik magukat. Londonból jelentik: A belügyminisztérium börtönügyi jelentése megállapítja, hogy a piperészkedési vágy: a nők igazi életzenvedélye még a börtönben sem csökken. A Holloway-börtön háromszáz női rabja módját ejtette, hogy még a zárakban is kendőzze magát. Az arcport a fairój lekapart mézporral vagy a konyhamunkák alkalomával elcsent liszttel helyettesítik, aminek nyáron az étterem falairól kapart sárga festéket és a sötétszürke börtönfogort vegyítik a „napbarnított árnyalat” nyeresére. Arc- és ajakpirosítót piros könyvfedelekkel nyernek, a szemöldököt pedig írónnal rajzolják ki.

— Itt a gumiablak. Londonból jelentik: A tedingtoni angol nemzeti fizikai laboratóriumban sikerült chloringázzal kezelt gumból olyan átlátszó lapokat előállítani, amelyeket üveg helyett ablaktáblának lehet használni. A gumiablakokat legközelebb bizonyos gyári üzemekben próbálják ki gyakorlatilag.

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
czink

által tisztított
és festett ruha

Békeckmány

Newyorki jelentés közli, hogy 51 amerikai állam ifjusága békeckmányt írt alá. Az okmány leszögezi, hogy a háború nyers erőszak, amely hátráltatja a művelődés fejlődését. Ezért ünnepélyes esküt tettek arra nézve, hogy csak az emberiség érdekeiért fognak a jövőben küzdeni. Rendíthetetlen hitük az, hogy a nemzetközi jog törvényeinek tiszteletben tartásával a háború elkerülhető. Az ifjusági értekezlet ugyanakkor leszögezte azt a határozott akaratát, hogy valamennyi nemzet bevonása mellett kíván munkálkodni a békeért. Ezzel egyidőben hat szakaszból álló szerződést is készített, amelyek főbb pontjai a következők:

A testvériség és együttműködés szellemének kifejlesztése, a különböző nemzetek ifjuságai között, felfogásra, fajra és vallásra való tekintet nélkül. Ünnepélyes elítélése minden ország politikai függetlensége, vagy területi épsége ellen irányuló támadó háborúnak és ilyenben nem is akarnak részt venni. Megegyezés abban, hogy az illetékes kormányoknál minden befolyást latba vetik, s hogy közös mozgalmakkal próbálják leszerelni a támadót, nyújtának tehát tényleges segítséget a támadás áldozatainak és ne adjanak hadianyagot, vagy anyagi segítséget a támadóknak. Ünnepélyes elítélése a nyílt városok és polgárok bombázásának, a világ közvéleményének az akcióba való bevonása mellett és mozgalmak indítása az ilyen áldozatok megsegítésére. Végül pedig annak elismerése, hogy a béke csak a népek közötti igazsággal lehetséges és ezért mindig csupán békés uton kívánnak mindenféle nemzetközi ellentétet megoldani.

Ezek a pontok és irányelvek azok, amelyeket az amerikai ifjuság jövőbeli életprogramja gyanánt maga elé tűzött. Olyan felfogás tükröződik ebben az álláspontban, amelyet minden nemzet ifjusága teljes mértékben magáévá tehet. Lehetnek ugyan, mint ahogy kell is lenniök, minden nép és nemzet ifjusága számára sajátos nemzeti szempontok és nemzeti törekvések is, de újból hangsúlyozni kell, hogy az igazi nemesség és emelkedett szellemű nacionalizmus éppen a maga teremtményeire nézve fogva nem lehet romboló és mások ellen támadó. A tiszta lelkiességből táplálkozó nacionalizmus, minden ország és nép számára akkor válhatik életető erőforrássá, ha elismeri a mások igazságos jogait, ha nem tekinti a nyers erőszakot kikerülhetetlen fegyvernek, ha a faji, felekezeti, vagy nemzeti különállóság érzetén túlmenően megérzi és megérti az egyetemes nagy embertestvériségbe való beletartozásának szükségességét és beletartozásának tudatát.

Vagyis mindig érzi azt, hogy egy-maga mint rész-egész, egyben alkotó része a nagy egyetemes népi világ-egységnek. A nemzeti és legmagasabb értelemben vett nemzetközi összetartozás gondolata ugyanis egyáltalán nem zárják ki egymást. Minden ember — embernek születik elsősorban és csak azután kerül bele valamely népi, faji vagy vallási egység kereteibe. Ennek ellenére sohasem szabad megelégednie arról, hogy a saját fájához, hitéhez való hűséges ragaszkodás nem áll ellentétben a világtestvériség szent érzéseivel, ha azokat abban a nemes és magaslatos értelmezésben tekinti irányelveknek a maga számára, amely értelemben minden tisztaszívű és tisztalelkű embernek tekintenie is kell.

A béke nem jelszó, nem üres szólam, hanem mélytartalmu valóság. Ez a tartalom azonban akkor ömlik inozán bele az emberi szívekből és lelkekből, ha a jószág és testvériség gondolata ur tud lenni minden gyűlölködés és egymásnak ártani akarás fölött. Ha tényleg életprogrammá lesz mindenki számára, hogy a békés megoldások, a bátor és elintézkedések, a gyűlölködés és elfogultság nélküli elrendezések olyan természetesen kellékei és tartozékai lesznek mindig és mindenhol az életnek, ugyanúgy, mint ahogy senkinek sem jut eszébe, ha csak nem elvete-mült gonosz, hogy az uccán szembejövő

A fakanáltól és a malélisztól a helyes községi gazdálkodásig

Nehogy félreértsék az olvasók a címet. Nem arról van szó, — amint az a címből következne —, hogy mivel táplálkozik a falvak lakossága, hanem inkább arról, hogy nagy vonalakban ismertessük a községi gazdálkodás alapelveit. A falu lakosságának napi tevékenysége különböző szakaszokra oszlik, olyanokra, amelyek nem hasznot hozók és nagy idővesztéssel járnak. A mezőgazdasági munka, a házi tevékenység és a viszonylag kisebb méretű közmunkákban való részvétel csaknem lehetetlenné teszik a falvak lakói részére, hogy szervesen bekapcsolódjanak a nemzetgazdasági tevékenységbe. A falu népét nem lehet vádolni azzal, hogy nem eléggé törekvő, nem eléggé öntudatos, hogy közömbös a gazdasági élet különböző megnyilvánulásai iránt, hogy ne volna szabadelvű, szociális-érzéstű és a valóságokkal számoló és mint hogy ha csak az az érzés és gondolat hatná át, hogy csak saját gazdasága jelent értéket a nemzet részére és csak verejtékes munkájának gyümölcsei az értékesek és a termékeit ipari célokra felhasználó tényezőnek a megfelelő árat kell érte megfizetniük.

Az ember kezdetben tényleg fakanál

l evett, a puliszkát cérnával vágta el és csendben, nyugodtan élt anélkül, hogy Marlio, vagy Rueff munkáit elolvasta volna...

Ez a körülmény azonban nem lehet kedvező senkire de különösen nem az állami nemzetgazdasági életre. A falusi gazdálkodás a lehető legjobb indultu értékelés mellett is a kezdetleges állapotban maradt. Viszont az új modern gazdálkodás alapelvei az irányított gazdálkodást teszik szükségessé. Csakis ily módon lehet lépésről-lépésre haladva a tömeget saját érdekei fontosságának felismerésére irányítani és az új helyzet elsajátítására képessé tenni. Az új alapokra fektetett községi gazdálkodás azonban lehetővé tette, olyan fontos gazdasági körzetek létesítését, amelyek nemzetgazdasági jelentőségűek és pedig az ipari fejlődéssel karöltve rendkívül nagy fontosságúak. A nemzetgazdasági minisztérium számos a modern kor és az irányított gazdasági terv követelményeinek megfelelő olyan intézkedéseket hozott, amelyek lehetővé teszik, hogy a fakanalat lassan-lassan a román vállalatok által gyártott alpakka evőkanál váltsa fel, a puliszkalisztát elvágó cérnaszálat pedig kés helyettesítse,

amellyel fehér kenyeret vág a falu népe. Nem az a kérdés most már, hogy hova megyünk mert abban az irányban haladunk, amelybe saját akarataink alapján akarunk előre törni. Elegendő a gondolat, hogy tudjuk azt, milyen intézkedések szükségesek a gondolat, a terv valóra váltásában. A mi gondolatunk és a mi tervünk pedig az irányított gazdasági élet.

Az eddigi eredménytelen jóindulatot az érdekeltek részéről jövő enyhe nyomásnak kell felváltania. Csak úgy érhetjük el, hogy ne öt falusi gazdálkodásnak legyen csak egyetlen ekeje, munkaállata, gyenge gazdasági felszerelése és ne csak kevesen olvashassák Netta gazdasági terveit és munkáit. Meg kell szüntetnie annak a kellemetlen látványnak, hogy az iparosított mezőgazdasági termelés nélkülözi a szükséges felszerelési szerszámokat. A jelenlegi gazdasági felfogás és elvek egzségességek és eredményes értékes gyümölcsöket hozóak és a helyes uton elindított kezdeményezés és a régi egyéni gazdálkodás és a politikai demokrácia romjain építi fel az új, jobb jövőt ígérő gazdasági termelés korszakát.

Elindultunk azon az uton, amely biztosítja az ország jövőjét. Vigyázzunk erre a helyes kezdeményezésre és kövessük maradéktalanul bölcs irányelveit

—o—

Gyomor- és
bélbetegségek
ellen

GASTRO-D

Kapható minden
gyógyszertárban
és drogériában

Hamis igazolvány használatának vádja a volt teológus ellen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi törvényszék negyedik szekciója tegnap kezdte meg Noveanu Ioan volt teológus és egyetemi hallgató bűnügyét. A vád szerint Noveanu a Sannicoara községi csendőrség felszólította, hogy igazolja magát. A diák egy Abrudean nevű borbély igazolványát adta ekkor át a csendőrmesternek, aki gyanút fogott és az ügyben nyomozást indított.

A vizsgálat során azután tisztázást nyert a személyesere. A borbélysegéd kihallgatása során azt vallotta, hogy Noveanu valóban elkérte az igazolványát, de nem tudta milven célra van rá szüksége. A vádolt viszont teljesen beismerte vallomást tett. Dr. Moldovan Valér ügyvéd kérésére a törvényszék elrendelte a csendőrmester kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

Vasárnap délután a sétányon:

Revolverével kétszer mellbelőtte magát Balogh Károly, a villamosművek pénzbeszédője

Gyógyíthatatlan betegsége és anyagi gondjai miatt lett öngyilkos a tisztviselő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap délután négy órakor Laurentiu Ioan, a villamosművek Ilie Măcelar uccai telephelyén dolgozó tisztviselője a strand hátmögött, a telep kerítése mellett egy előrehajló alakra lett figyelmes, aki kezével óvatosan motoszkált valamivel. A férfi később felegyenesedett, majd a következő pillanatban kis dörrenés hallatszott. A tisztviselő nem tulajdonított nagy fontosságot a dörrenésnek, azt hitte, hogy valami autónak hasadt ki a gummija. A dörrenés azonban még egyszer megismétlődött és Laurentiu megdöbbenve vette észre, hogy az előtte haladó férfi összerogy

és a földre zuhan. Odarohant és a férfin megdöbbenve ismerte fel jóbarátját, Balogh Károlyt, a villamosművek pénzbeszédőjét, akinek melléből keskeny csikban folyt a vér. A tisztviselő először segíteni próbált a barátján, majd a telefonhoz rohant és hívta a mentőket, akik pillanatok alatt a helyszínen termettek és megállapították, hogy Balogh kétszer mellbe lötte magát. Beszállították a sebészeti klinikára, ahol azonnal műtétnek vetették alá. Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

Az öngyilkos tisztviselő, aki egészen a mentők kiérkezéséig öntudatánál ma

embertársát egyszerűen agyon üsse, vagy lelője. Sokat és sokszor szoktak beszélni tudósok, bölcselek, írók, államférfiak a békéről. De ha valahol áll az igazság, úgy itt feltétlenül áll az, hogy a békéről beszélni kell, a békét élni kell önmagunkban, lelki tartalmunkká és valósággá kell tennünk, szívünk és életünk irányító programjává és akkor szinte önként és magától megszületik. Akkor tudniillik a fajhoz és hithez való ragaszkodás természetesen emberi és mindenki által magától értetődőnek tekinthető lélektulajdonosság, szívbéli és

vérbeli elrendeltetés, amit tudomásul vesznek anélkül, hogy ennek bármiféle harcias vagy támadó értelmezést és következtetést adnának és adhatnának. Szép dolog tehát a békeckmányok szerkesztése, de sokkal, ezerszerre sokkal szebb dolog, ha a békét nem papírra, okmánylapokra írják, hanem a szívekbe ültetik, örökké megmaradó, elmoshatatlan betűkkel a szívekbe és lelkekbe írják, hogy ott maradjanak, mint isteni parancsok, amelyekből az élet egyetlen vonatkozásában sem szabad sohasem eltérni. Sohasem. (t.)

radt négy levelet adott át Laurentiunak. Az egyiket Hatieganu Iuliu orvos professzornak, támogatójának, egyiket Munteanunak, a villamosművek vezérigazgatójának, a harmadikat jóbarátjának, Imbuzan villamosművi tisztviselőnek és a negyediket pedig feleségének címezte. A levelekben gyógyíthatatlan betegségével és anyagi gondjaival indokolja öngyilkosságát és az Imbuzanhoz intézett levelében arra kéri őt, hogy vegye gondjaiba a Barbu Lautaru 8. sz. alatt lakó feleségét és két kis gyermekét.

Az öngyilkosság ügyében a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

Tüntetések Innitzer érsek ellen

(BERLIN.) A Havas irodának a birodalmi propaganda minisztériumból szerzett értesülése szerint, szombaton este Bécsben Innitzer érsek elleni tüntetések voltak. Egy többnyire egészen fiatal, kiskorúakból álló csoport Bécs uccáin heves tüntetést rendezett Innitzer biboros ellen, de a rendőrség gyors közbelépése helyreállította a rendet anélkül, hogy a tüntetésnek súlyosabb következményei lettek volna. A Reuter újabb jelentése szerint a tüntetések során kövekkel bezúzták a püspöki palota ablakait, a butorzat egy részét pedig meglepetésszerűen elhurcolták az uccára és ott meggyújtották. A tüntetéseket megelőzően a hercegérsek beszédet tartott a székesegyházban a katolikus ifjusághoz, amelyben többek között ezeket mondotta: Az utolsó hónap során sok mindent elvesztettünk. Így katolikus körünket és keresztény egységünket. Tudjuk azonban, hogy vannak még idealista katolikus ifjak, akik nem játszanak üres szavakkal. Az érsek ezután beszédében a nemzeti szocializmus katolikusellenes ténykedéseivel foglalkozott.

A tüntetések során azonban az érseknek nem történt semmi baja, sem a személyzetének.

— Funk Szófiába látogat. Szófiából jelentik: Funk német gazdasági miniszter hétfőn a bolgár fővárosba érkezik, ahol a bolgár-német gazdasági kapcsolatok fokozásáról fog tárgyalni.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(26.)

— Halló, ott a Mariann? ... Mr. Brice utolsó értesítése az, hogy a yacht közelítse meg a bungalowot és vele egyvonalban horgonyozzon le. Hogy ez egy félóra ut? Nem baj. Tehát irány: a bungalow. Most végleg kikapcsolom a rádiót.

— Jól van, öreg fiu — lelkesedett Ted. Tehát megszöktetted a yachtot a bandita orra elől?

— Meg én. Így jár az aki tulságosan hengegő és bőbeszédű. Lám, ő maga árulta el magát, hogy rádióösszeköttetése van fenn a yachtjával. Arra nem számított, hogy ez a váratlan robbanás, amiről most sem tudom, hogy mi volt, felnyitja a Szezám ajtaját.

— Uglátszik jó passzban vagyunk — nevetett Ted. — Használjuk ki. Ha innen mindenfelé van mikrofónösszeköttetés bizonyára azzal a helyiséggel is, amelyben Crosbyék tartózkodnak ha ugyan még életben vannak.

— Igazad van: megpróbálom.

Sorra kapcsolta be a mikrofónvezetékét és beleszólt a kagylóba, de mindenütt csend csend meredt rájuk. Végül azonban az egyik mikrofónhallgatón át dörmögő hangok hallatszottak.

— Ez csak Crosby lehet, a vén medve.

— Állapította meg hangosan a „kopó”. — Medve az öregapád — hallatszott a hallgatón át a jól hallható, csodálkozó válasz. — Ki beszél ott egyébként, hadd huzzam meg a fülét.

— Ezt magamnak is kívánnám — felelte a „kopó” a beszélőkagylóba, — mert akkor legalább mi is kinn lennénk a vízből, illetve a gázból.

— Szóval titeket is sülyesztöbe dugtak?

— Ugy van

— És a gázt hogy kerültétek ki?

— Mind lenyeltük, úgy hogy nem maradt több belőle — humorizált a „kopó”. — Egyébként a kettős robbanás, amit az előbb hallottunk, kivetette helyéből egy titkos fülke ajtaját és oda vonultunk be üdülésre. Hát ott mi a helyzet? Mi volt a robbanás?

— Régi rossz szokásom — mondotta Crosby felügyelő, — hogy egy-két dinamitpatront hordok a mellényzsebemben. Mikor bedugaszoltak bennünket vén fejünkkel valami spájzba ahol gáz kezdte csiklاندozni a torkunkat, én a két falat szétrobbantottam, úgy, hogy most már a negyedik teremben, gázmentes fedezékben vagyunk és éppen rulettet játszunk. Nekem már háromszor egymásután jött ki a zéró. Hát Ön mit tesz most, kedves kolléga ur?

— Tizenhármast — dörmögte a „kopó”.

— Ördöge van, annyi bizonyos. Csakugyan tizenhárom jött ki.

— Akkor folytassuk a szériát. Azt beláthatja felügyelő ur, hogy nem rostokolhatunk itt reggelig, mert addig Mr. Brice újra birtokba veszi a yachtot, mit nekünk sikerült a rádió segítségével ellopni.

— Ellopni?

— Ugy van. Rádióparancsnra a bungalow mellé dirigáltam a yachtot. Ahogy a telefonon elszölte magát, jó félóra hajót a mostanától tehát Mr. Brice keresheti egyelőre a sötétben a yachtját. Viszont azt belátja, felügyelő ur, hogy nekünk most ott lenne a helyünk, nem pedig holmi rulett-szobában.

— Tehát?

— Tehát méltóztassék megerősíteni a koponyáját az irányban, mi a hullámhossza a losangelesi rendőrségi rádió-nak?

— Megint ördöge van: tudom 17.13.

— Hetes is, tizenhármast is, ez csak szerencsés szám lehet. Megpróbálom kapcsolást találni vele s aztán hogy ne kelljen idefáradnia, majd átkapcsolom Önhöz, felügyelő ur.

(Folytatása következik.)

Meghalt dr. Putici Octavian, a bánáti Befejezés előtt áll a világ legnagyobb csillagvizsgálója

(TIMISOARA—TEMESVÁR.) A Bán-ság és egész fővárosának és egész Temes megye lakosságának mély és osztatlan részvétele mellett temették el dr. Octavian Putici, a bánáti közjegyzői kamara elnökét, aki 70 éves korában hunyt el. Putici Octavian Lippán született 1869-ben. Tanító fia volt, aki gimnáziumi és jogi tanulmányait Nagyváradon végezte. A nagyváradi jogakadémának annak idején egyik lelkiválóbb hallgatója volt. Jogi tanulmányainak elvégzése után az igazságszolgáltatás kötelekébe lépett és Rékásán volt járásbíró, majd Nagybecskerekén törvény-

széki elnök lett. Az 1919. évben nevezte ki a temesvári törvényszék elnökévé. Ő volt az első román nemzetiségű bíró aki kuriai bírói ranggal törvényszéki elnök lett. Rövid idő múlva lemondott tisztségéről és közjegyzői irodát nyitott Temesváron. Értékes jogi és közéleti tevékenységét honorálták akkor, amikor a bánáti közjegyzői kamara elnökévé választották meg. Putici Octavian tartalékos százados volt, több katonai kitüntetés, többek között a román koronarend keresztjének tulajdonosa.

A budapesti Dunaparton fogták el a megszökött ur házaságszédelőjét

(BUDAPEST.) A budapesti főkapitányság hosszú hetek óta keres egy nagy jöcsaldból való budapesti ügyvéd jelöltet, aki ellen az utóbbi időben tömeges bűnvádi feljelentést tettek s amikor a rendőrség érdeklődni kezdett utána nyomtalanul eltűnt.

Budapest társasági életében hosszú idők óta jelentős szerepet játszott dr. Oláh Béla. Először akkor tűnt fel, amikor az ifjúsági mozgalmak élén tekintélyes pozíciót töltött be. Nagyon előkelő balassagyarmati családból származott. Ügyvédnek készült. Az ügyvédi vizsgát azonban nem tette le, hanem — amint a rendőrség megállapította, — egy idős budapesti ügyvédnél volt jelölt és így ő vezette az egész ügyvédi irodát.

Az utóbbi időkben dr. Oláh Béla is megérezte a súlyos gazdasági eseményeket. Nyilván ezzel lehet magyarázni tévelygéseit. Összesen tizennégy feljelentést tettek ellene, főleg jómódú nők, házasságszédelés miatt. Akadtak olyanok is akik abban bíztak, hogy dr. Oláh Béla jó állást szerez számukra, átadták neki óvadékukat s ezt a pénzt elköltötte. Az ügyfelek nagyrésze sokáig várt, bízott abban, hogy dr. Oláh Béla kártalanítani fogja őket. A jómegjelenésű fiatal ügyvédjelölt mindenkit ezzel szerelt le:

— Bevallom, hogy nem tudom visszautalni a pénzüket. Minden jóra fordul hamarosan, gazdagon megőszülök és a hozományból mindenki megkapja majd a pénzét.

Ugyanakkor derűsen hozzátette ezt is: — Ha egy gazdag, jó partit tudnak, mondják meg, fő a hozomány, vallás nem számít.

S valóban több olyan nővel ismerkedett meg, akik férjhez akartak menni. Ezekből némi előleget kért, nyilván azért hogy sürgősebb adósságaitól szabaduljon. Így a károsultak száma egyre szaporodott, a jó házasság nem jött létre és dr. Oláh Béla mind nyomasztóbb anyagi helyzetbe került. A kisebb pénzügyi összegekről szóló hiányok ezrekre dagadtak.

Az ál-menyasszony

Ekkor történt, hogy egy kalandos, vakmerő manipulációba fogott Persze mindezt már a rendőrség állapította meg. Egy pesti nagykereskedő nemrégiben tizezer pengő váltókölcsonát akart szerezni. Oláh egy barátja Somorjay Gyula pénzközvetítő vállalkozott a tranzakció lebonyolítására. Somorjay Gyula átvette a tizezer pengőről szóló váltót és elvitte egyenesen dr. Oláh Béla ügyvédi irodájába. Később vált nyilvánvalóvá, hogy a nagykereskedő váltóval Oláh Béla különböző gyáraknál és engrosszistáknál textilneműket vásárolt. A régi trükköt megismételte: a váltókkal vásárolt árut rögtön elkótyavetyélte. Ezt a pénzt kellett volna odaadni a hitelt kereső nagykereskedőnek. A pénzt azonban elköltötte. Most, amikor tudomására jutott, hogy ezt az ügyet is a hatóságok elé viszik bűnbánóan felkereste a károsultakat.

Elismerte, hogy a pénzt megtartotta, de késznek mutatkozott arra, hogy kár fedezetet nyújt a kár megtérítésére. Ek-

kor ismétlődött meg Kvankáné híres ingatlan-szélhámosa. Dr. Oláh Béla ügyvédjelölt egy jól öltözött hölgyet vitt el a nagykereskedőhöz, — mondván, hogy ez a hölgy a menyasszonya, aki ingatlanfedezetet nyújt az elköltött pénz biztosítására. Alá is irt a „menyasszony” egy telekkönyvi bekebelezési engedélyt, ezt a nagykereskedő szívesen fogadta el, mert a telekkönyvben szereplő adatokat megnyugtatónak találták. Csakhamar kiderült, hogy dr. Oláh Béla másodszor csapta be a károsult vállalatot. Egy idegen nőt vitt el a céghez és nem az igazi telektulajdonost, így hamis bekebelezési engedéllyel szerzett „levegőt” magának.

Ugrás a villamosról

Amikor ez a szélhámosság is napvilágra került a budapesti főkapitányság, a tömeges feljelentésekre való tekintettel, értesítette a királyi ügyészséget. Ezek után azt a parancsot kapta a rendőrségen Csákányi László dr. rendőrfogalmazó, a nagyarányú bűnügy referense, hogy dr. Oláh Bélát el kell fogni büntársaival együtt.

Dr. Oláh Bélát és társait, akiknek segítségével csalásait elkövette, egész seereg detektív vette üldözöbe. Sem lakásaikon, sem másutt, nem lehetett őket megtalálni érezték és tudták azt, hogy most már betelt a mérték és a rendőrség a nyomukban van.

A bujkáló dr. Oláh Bélát tegnap este Farkas Lajos detektívfelügyelő csoportjának tagjai éjjel-nappal való nyomozás után elfogták.

Egy 15-ös villamosra szállt fel éppen, de már figyelték. A kocsi vitéz Szabó Gyula és Jozsonyi József vették közre. Az ügyvédjelölt észrevette a titkos rendőröket s amikor elindult a villamos, leugrott a kocsiról és a hid alatti park felé menekült. Izgalmas hajszá következt. Az éber detektívek utánavetették magukat, csakhamar elfogták és előállították a rendőrségre. A késő délutáni órákig tartott kihallgatása a sorozatos feljelentések ügyében dr. Csákányi rendőrfogalmazó előtt Végül kihirdették előtte a letartóztatási végzést.

A rendőrség keresi az ügyvédjelölt büntársait, akik segédkeztek neki. Közzövelelet adtak ki Somorjay Gyula pénzközvetítő ellen, de elfogató parancsot adtak ki egy Kiss Zoltán nevű társa ellen is, aki ügynök és maga is kaucióskasztással van vádolva. Ez a Kiss Zoltán ismeri kávéházi figura Budapesten és rendszerint dr. Kiss Zoltán Arisztid néven mutatkozik be.

A büntetőbírók elé utalják a közpénzek sikkasztásait. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi főügyészség javaslaton dolgozik, amelynek értelmében a közpénzek sikkasztásait bűnténynek minősítik és ennek következtében ezek letárgyalása az ugynevezett büntető bíróságok lennének illetékesek. Az ilfovi főügyész javaslatát az igazságügyminiszter elé terjeszti és ha ott elfogadást nyer, úgy életbe is léptetik rendelkezést.

(NEWYORK.) San-Diegből jelentik:

Rövidesen elkészül a várostól 90 kilométer távolságra levő Palomar-hegyen az Egyesült Államok új csillagvizsgálója, ahol a világ legnagyobb távcsövét fogják felszerelni. Az eddigi legnagyobb ilyen műszer a Wilson-hegyi csillagdában működik: 2.54 m. átmérőjű tükre van. Hogy pedig mekkora haladást jelent ez az eszköz a csillagászatban, csak akkor értékeljük igazán, ha ismerjük a Wilson-hegyi távcső teljesítményét. Ez az eszköz maga is már milliószorta nagyobb fényerejű a pusztai emberi szemnél. Fényképezőgépet szerelve rá, nem kevesebb, mint 1500 csillagot figyelhetünk meg vele, vagy kétmillió csillagködöt. Ezek közül a legtávolabbi — Hubble csillagász becslése szerint — 140 millió fényévtendőnyire esik (egy fényév a fényugár útjának hossza egy esztendő alatt = 9.5 billió kilométer). A Mount Palomar ötméteres messzelátója kétszerre messzebbre viszi majd az ember pillantását a végtelenbe, vagyis 280—300 millió fényévtendőnyire lát és nyolcszor annyi, azaz 16 millió csillagködöt von majd megfigyelésük körébe. Olyan rendkívüli élességű lesz, hogy egy gyertyalángot hetvenezer kilométer távolságból is észre lehetne rajta venni. Szakemberek azt hiszik, hogy a műszer olyan forradalmi jelentőségű észleletekkel gyarapítja majd ismereteinket a világmindenségről, mint gyarapította Galilei első kezdetleges távcsöve. Elvonja a fátylat az ég eddig hozzáférhetetlen területeiről és — nincs kizárva — talán kezünkbe juttatja az első kétségtelen bizonyítékokat arról, van-e a Földön kívül másutt is élet a világegyetemben. Külön technikai csodaszámba megy a távcsőszörnyeteg fölé boruló kupola. Negyvenegy méter átmérőjű és tiszta alumíniumból készül. Olyan szerkezetű, hogy minden körülmények között megvédi a távcsövet és a csillagvizsgáló érzékeny műszereit káros hőmérsékletváltozások és rázkódások ellen.

Kártérítésre kötelezhető az alkalmazott, ha felmondási idejének kitöltése nélkül elhagyja munkahelyét. Egy kisenevi kiskereskedő az ottani Munkakamara bíróságánál beperelte egyik volt segédjét, minthogy az alkalmazott felmondási idejének letöltése nélkül egyoldalúan elhagyta munkahelyét. A Munkakamara bírósága 167—211—1937. számú döntésében kimondotta, hogy a munkabíróskor előtt egy munkaadó, mint az alkalmazott, ugyanazon elbírálás alá esnek és a munkatörvény szerint kölcsönösen egyforma jogokat élveznek. Ezek alapján az alkalmazott ugyanolyan kártérítést tartozik fizetni a munkaadójának, ha a felmondási idejét nem tölti ki, mint ahogy a munkaadó is elmarasztalható, ha alkalmazottját a felmondási időre járó fizetés folyósítása nélkül bocsátja el. Ezek alapján az alkalmazottat a felmondási időre járó fizetés visszatérítésére kötelezték.

A Szeszszindikátus jogutódja az Ipari Szeszgyárak Szövetségének. Érdekessé kártérítési kereset tárgyalt a napokban az ilfovi törvényszék. A már régebben feloszlott Ipari Szeszgyárak Szövetségének egyik alkalmazottja elmaradt járandóságai fejében pert indított a bucarestii Munkabíróskor előtt a Szeszszindikátus ellen. A keresetet a Munkabíróskor mint tévesen beadottat, elutasította, arra hivatkozva, hogy az Ipari Szeszgyárak Egyesülete és a Szeszszindikátus két teljesen különálló jogi személy. A munkabíróskor döntés ellen az alkalmazott a törvényszékhez fellebbezést adott be. A törvényszék ennek helyet is adott és kimondotta, hogy a szeszmonopól-törvény 20. szakasza értelmében az Ipari Szeszgyárak Egyesületét feloszlatták és ugyanakkor felállították helyébe a Szeszszindikátust, amely tehát az előbbinek törvényes jogutódja és így, mint jogutód, a követelés teljesítésére köteles.

Kötelesek-e könyveket vezetni a kiskereskedők, kisiparosok és kézművesmesterek

Panaszkodnak az érdekeltek a könyvvezetési kötelezettség ellenőrzésének és a rendelkezések magyarázatának módja miatt — A pénzügyminiszter, a Kereskedő Tanács és az iparkamara figyelmébe ajánljuk a kiskereskedők és korcsmárosok panaszait

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kiskereskedők, kisiparosok, kézművesmesterek üzleti könyvek vezetésére vonatkozó kötelezettségének kérdése még mindig nem jutott nyugvópontba. A kérdés egyre bonyolultabb. Pontos tájékoztatást senki nem tud adni, mert a könyvvezetési kötelezettségre vonatkozó rendelkezések szövegezése hézagos és a kihágási esetekkel kapcsolatos igazságszolgáltatási eljárás során nem alakult még ki egységes joggyakorlat. Szerkesztőségünk, amely állandóan és rendszeresen felszinen tartja ezt a sok ezer embert érdeklő és érintő kérdést, újabb panaszos levelet kapott, amelyet az alábbiakban teljes egészében közlünk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Városvégi szatócsok és korcsmárosok vagyunk, akik minden irigkedés nélkül, békésen élünk sorjában egymás mellett és várjuk, míg egy-egy szekér megáll kicsiny üzletünk előtt, vagy az utvégi gyár munkása néhány lej vásárlásra tér be, azzal az ígérettel, hogy szombati fizetéséből pontosan ki fogja egyenlíteni tartozását.

Mindezeket nem panaszképp mondjuk el, mert jól tudjuk, kevés tudásunkkal és még kisebb pénzünkkel nem lehetünk fötéri kereskedők és így is megélünk valahogy kicsiny igényeinkkel.

A világ folyásáról és a mindennapi szükséges tudnivalókról a „Jóestét!”-ből tájékozódunk, melyet hetenként felváltva veszünk meg és egymásnak kölcsönadva, olvasunk.

Miután pedig már annyi jót és hasznosat olvastunk a tek. szerkesztő ur lapjában, elhatároztuk, hogy mi is felvilágosítást kérünk a „Jóestét!”-től abban a kérdésben, melyben sehogy sem tudunk kiigazodni.

Arról van ugyanis szó, hogy a napokban betért egyikünk üzletébe egy városi ur, aki azt magyarázta, hogy üzlete is legyen, de még a korcsmárosnak is, könyveket kell vezetnie, mert minden kereskedőnek, bármily kicsiny különben 10 ezer lejig terjedhető büntetésnek tesszük ki magunkat. Hiába magyaráztuk, hogy fogalmunk sincs arról, hogy mi az a könyvelés és hogy kicsiny árulásunkból nem volna mit beírni. Sehogy sem tudjuk megérteni, hogy mit változtat az ország rendjén, hogy mi napi 200—250 lej eladásainkat könyvbe írjuk-e vagy sem és hogy miért nem írhatjuk továbbra is az ajtóra adósaink tartozását, melyet szombaton ugys valahogy kifizének, ha ugyan telik miből. Adónk kivételénél sem kérdezte soha senki tőlünk, hogy mit adunk el és miből élünk, hanem olvadt írtak reánk, amennyit belátásuk szerint jónak találtak.

Aztán hogyan tanuljuk meg, hogy miképpen kell ezekbe a könyvekbe írni, mikor egyik-másik közülünk a sok munkától elgömbült kezébe a tollat sem tudja fogni? A könyvelés mesterségéről pedig egyáltalában soha nem is hallottunk. Arról, hogy könyvelőt tartunk, ki helyettünk ezt a munkát elvégezzék, arról szó sem lehet, mert kicsiny keresetünkben alig jut szerény megélhetésünkre és a könyvelőnek még a cipőtalpát sem tudnók megfizetni.

Most azonban megijesztett a nagy bírság veszélye, melyet nemcsak egész évi keresetünkben, de egész életünkben sem tudnánk kifizetni, megindultunk érdeklődni, hogy miképp is állunk azzal a könyveléssel?

Annyi mindent hallottunk okirálási és erdélyi kereskedelmi törvényről, állami bélyegtörvényről, nemzeti repülőalap törvényről, rendeletről, törvényszakaszokról és rendeletekről, hogy ezekből bizony nem okosodtunk ki és fiskális legyen a talpán, aki ezek

ben kiismeri magát.

Beszéltünk nekünk arról, hogy az okirálási kereskedelmi törvény 34. és az erdélyi kereskedelmi törvény 4. szakasza szerint nem kell a kiskereskedőknek könyvet vezetni, de a bélyegtörvény 4. szakasza 10 pontja értelmében mégis kell. Hogy az adótörvény 103. szakasza f. pontja nem bünteti a kiskereskedőket és kisiparosokat, akik a forgalmi adótörvény 9. szakasza alá tartoznak, ha könyveket nem vezetnek, de viszont a repülőbéllyegtörvény nem ismeri ezt a megkülönböztetést, mert a 9. szakasz a. pontja szerint mindenki köteles könyvet vezetni, bár ugyanez a törvény 15. szakaszában a kiskereskedőket mégis kiveszi a büntetés alól. Arról is hallottunk, hogy 1937. évben a pénzügyminiszter ur nem követelte a könyveléseket, de a repülőalap ellenőrei mégis követelték. Valami rendeletről is beszéltek, mely ez év március havában jött, hogy 300 lej lefizetése ellenében nem büntetnek meg, ha a könyvek nincsenek is mindenkor rendben és utólag is be lehet írni a könyvekbe a kiadási és bevételi tételeket.

Nagyon meglepett minket az a közlés is, hogy a könyvvezetési kötelezettség kérdésében a bíróságok különböző ítéleteket hoztak. A törvényszék ítéletileg állapította meg, hogy a kiskereskedőknek nem kell könyveket vezetni, viszont a tábla a felebezési tárgyalás során megbüntette az üzleti könyvet nem vezető kiskereskedőt, vagy megfordítva volt a helyzet. A kolozsvári törvényszéken legutóbb megbüntették a kiskereskedőt, mert nem vezetett könyveket, a tábla viszont felfementette és törölte a büntetését. Buzauban pedig az történt, hogy a korcsmárost felfementette a törvényszék, viszont megbüntette a tábla, mert nem vezetett könyveket.

Meg fogja érteni tek. szerkesztő ur, hogy ebben a sok törvényben magunkat kiismerni nem tudjuk és a kapott sokféle felvilágosítás után ma még nagyobb zavarban vagyunk, mint voltunk.

Talán mégis lehetne módját találni, hogy minket szegény kis szatócsokat és korcsmárosokat mentessenek már véglegesen a könyvelés alól és alig hiszszük, hogy az államnak oly fontos volna az a kevés bélyegilleték, melynek árán annyi bajt zúdít a nyakunkra.

Nagyon hálásak leszünk, ha Tek. Szerkesztő urnak sikerülne érdekünkben eljárni.

Teljes tisztelettel:
Több szatócs és korcsmáros.

Teljesen megértjük a panaszló kiskereskedők indokolt nyugtalanságát és a rendkívül magas bírságtól való féltelmüket. Megértjük azt is, hogy semmi körülmények közt nem képesek könyveket vezetni, vagy azok vezetésére könyvelőt tartani, annál kevésbé, mert üzleteik gyakran olyan messze fekszenek a város központjától, hogy a könyvelőnek az elárutató helyiségekbe való kiszállása jelentékeny költségekkel járna.

A legutóbbi napokban az Argus is foglalkozott ezzel a kérdéssel, teljesen méltányolva az érdekeltek jogos panaszát. Laptársunk helyesen mutat rá, hogy tekintettel a bíróságok ítéleteiben mutatkozó véleményeltérésekre, a kérdés a Semmitörvényűk egyesített tanácsa elé volna viendő, mely a fennálló törvények alapján véglegesen és érvényesen dönteni fog.

Ha ez a döntés a kiskereskedőkre kedvezőtlen volna, úgy sor kerülhetne arra, hogy az érdekképviseletek a törvény megváltoztatása érdekében kellő lépéseket tegyenek.

Mindaddig pedig, míg ez a minden-

esetre hosszadalmas eljárás befejezéséig, kérelemmel kellene a kormányhoz fordulni, hogy ismét felfüggesztő rendelkezést adjon ki, mint azt már a múlt évben megtette, de ezt a Nemzeti Repülőalap Pénztárával egyetértve kellene megtennie, nehogy ismét ellentétek merüljenek fel, ellenkező joggyakorlat alakuljon ki, amelyeknek szenvedő áldozatai megint csak a kiskereskedők és kisiparosok lennének.

A kiskereskedők és kisiparosok illetékes érdekképviseleti szerveinek: a Sfatul Negustoresc-nek (a Kereskedő Tanács) és a Kereskedelmi és Iparka-

marának, illetve a Romániai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének kellene ebben a nagypontosságú kérdésben a megfelelő lépéseket megtenni a kormány illetékes szerveinél. A kérdés rendezése rendkívül egyszerű. Mentessék az összes kiskereskedőket, kisiparosokat, kézművesmestereket a könyvvezetési kötelezettség alól, minden különleges illeték nélkül. Ha pedig az államkincstárnak az évi 300 lej. megváltási összegből befolyó jövedelemre elengedhetetlen szüksége van úgy ennek az illetéknek a lefizetése ellenében kimélik meg a felsorolt csoportokba tartózkodó állandó és gyakran zaklatásjellegű ellenőrzésétől, mert minden kiskereskedő és kisiparos szívesen megfizeti az államkincstárnak az évi 200 lej. a repülőbéllyeg-alapnak pedig a 100 lej. ha ennek az összegnek ellenében nem fenyegeti a könyvvezetés részére megoldhatatlan műveleteknek késedelmes elvégzését miatt a súlyos pénzbírság.

(n. l.)

Szülők figyelmébe!

Első ut a szemorvos,
második ut:

M. GOLDNER, OPTIKUS C. REG. FERDINAND 24. (udvarban)

Csak ezután a harmadik ut legyen az iskola!
Mert jó látás — jó eredmény!

Országszerte körözött veszedelmes betörőtársaságot tett ártalmatlanná a nagyszebeni rendőrség

(SIBIU-NAGYSZEBEN.) A helybeli rendőrség — mint már röviden jelentettük — az elmúlt napokban országszerte körözött háromtagú veszedelmes betörőbandát tartóztatott le, amelynek feje Popa Dumitru bucarestii származású 48 éves péksegéd volt, tagjai pedig egy Fekete Ioan nevű 38 éves évvén és ennek felesége, mindketten a fogarasmegyei Berivoi községből valók. Mint megállapítást nyert, a betörőbanda az elmúlt hónapokban számos betöréssel lopást követett el Brailában, Galacon, Kolozsváron és Bucarestben s ezért az említett városok rendőrségei országos közléseket adtak ki ellenük. A rendőrségen lefolytatott kihallgatás során kiderült, hogy Popa Dumitru, a banda feje, különböző bűncselekményekért 4 esztendőre ítélt a doftanai fogházban. 1925-ben pedig Nagyszebenben ítélték el lopásért több hónapi fogházra, amit ki is töltött. A veszedelmes betörőtársaságot egyébként a

következő körülmények között sikerült kézrekeríteni:

Răila Ioan közrendőr, aki a Nagypiacon teljesített szolgálatot, az egyik elmúlt éjszaka arra lett figyelmes, hogy a Sschuszer-féle posztókereskedés környékén gyanus alakok álloknak. A rendőr hozzájuk lépett és igazolásra szólította fel őket, majd miután azok nem tudták magukat kellően igazolni, felkísérte őket a rendőrkapitányságra. Csak másnap reggel, a tüzetesebb kihallgatás során derült ki, hogy a nagyszebeni rendőrség milyen sikerült fogást végzett a betörők elfogatásával. A kihallgatás folyamán a bandatagok töredelmesen bevallottak mindent a többiek között azt is, hogy éppen betörni készültek a Schuszer-féle posztóüzletbe, amikor a rendőr őket igazolásra szólította fel. Bűnlajstromuk összeállítását után a betörőket átadták az ügyésznek.

Ki tud Bodrogi Etelka szüleiéről és testvéreiről?

Bár a világháború befejezése óta már két évtized telt el, a nagy világháború nyomait még nem sikerült minden téren megszüntetni, eltüntetni. Különösen családok között voltak és vannak végzetes következményei a világháborúnak. Embersorsok kallódtak el nyomtalanul, sok ezrekre tehető a nyomtalanul eltűntek száma az élet vihára egymástól messzesodort embereket, családokat a feleségtől, gyermeket a szülőktől. Ilyen súlyos életsors jutott osztályrészül Bodrogi Etelkának is. A leány 1912. évben Biharmegyében, Geszten született. Édesapja 1914 évben a harcmezőre ment, a 2 éves leánykát, akinek anyja időközben meghalt, — a gyermek menhelyen vették gondozás alá, nála nagyobb nőtestvérével és korban fiatalabb öccsével együtt. Néhány hét múlva azonban két testvérét a menhelyről elszállították és pedig Nagyvárad közelében levő egyik faluba adták ki nevelésre. Emlékezete és tudomása szerint leánytestvérét Bucarestben, vagy Bucurest közelében egy vasúti állomásfőnökök családjába fogadta örökbe. Ettől kezdve azonban Bodrogi Etelka sem nővéréről, sem pedig fiutestvéréről nem tud semmit. Jelenleg Bodrogi Etelka Prahova megyében Câmpinában él ci-

me: V. G. Mortun 26. szám. Bodrogi Etelka kéri mindazokat, akik szüleiéről vagy testvéreiről valamit tudnak, közöljék vele az adatokat a fenti címre.

A katonai törvényszék híreiből

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A katonai törvényszék ma számos ügyben hozott ítéletet Nagy Gyula biharmegyei Miske községbeli gazdálkodót, aki május 30-án ittas állapotban irredenta-dalokat énekelt, az enyhítő körülmények figyelembevételével 5000 lej pénzbírságra ítélték. — Ioan Pop kolozsmegyei Mestecán községbeli lakost, mert az istentiszteletet ittas állapotban megzavarta, ugyancsak az enyhítő körülmények tekintetbevételével, 500 lej pénzbüntetésben részesült. — Stefan Marius és Ioan Vlaicu katonák szökésért 6—6 hónapi, Molnár József Szamosmegyei Bogata községi lakos tiltott határátlépésért egyhónapi elzárást kaptak. — Roman Valer Naszódmegyei Lescu községbeli gazdálkodó, mert a CFR-nél balesetet idézett elő, kétezer lej pénzbüntetésben részesült.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portóztott jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (VT1379)

SZÖRMÉT BIZALOMMAL Mandelbaum szücsné, Cal. Reg. Ferdinand 20. alatt vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti árban. (1088)

„KOMOLY” nőnek levele van, kérem át venni. (1138)

35 éves független jobb iparos megismerkedne hozzáillő jobb iparosnővel némi hozománnyal. Leveleket „Házasság” jelígre. (1144)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan vesszünk. Casa Orologelor, Ema Weisz. Cluj, P. M. Viteazul 11. (T1383)

UJ, modern gyermekágy eladó. Strada Florilor 4., kárpitosműhely. (951)

ELADÓ nagyon olcsón egy férfiszoba (mokett), majdnem új, 2 rázág, éjjeli szekrényekkel és egy rézműködő, antik komód, bronzsillár gyertyaégőkkel gyermekágy, új matraccal, kis asztal 2 székekkel, selyem és gobelin függönyök. Str. Gh. Dima 1. I. 4. (941)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (821)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

ITT AZ ALKALOM, hogy kevés pénzért olcsón és jó árut vásároljon. Női kabát és ruhaszövet, selyem, diffin, flanel, zefir, vászon, pongyola és ruhamaradékot Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V986)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is. Cluj, Str. Negru Voda 1. (T1386)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcellánsarnokban vásárolhat. (T1385)

MODERN konyhabutorok minden színben kaphatók. Barițiu 10. (692)

„SALUTARIS” kásoni gyógy-ásványvíz gyomorbetegségek, reuma ellen. Borhoz kitűnő. Képviselő: Siculia RT. Cal. Mar. Foch 43. (745)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak HOLLANDUSNÁL vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátot vesznek és eladók, házhoz megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (822)

KOLOZSVÁR mellett levő 80 holdas birtokra keresek feltétlenül garanciaképes bérletet. Cim a kiadóban. (884)

ELADÓ Csucs községben, állomással szemben nagy házas telek, szállóházzal, vendéglővel és fűszerüzlettel. Ért.: Dr. Ferigan ügyvédnél, Str. Reg. Carol II. 13. (T1396)

ELADÓ Str. Mosoiu 16. számú villatelek. Értekezni: Str. Goldis 8. alatt. Ábrahám házigazdánál. (T 1399)

MIHAI Viteazul téri textilsztrák igen ju tányos áron eladók. Alkalmasak fűszerműhelyeknek, vagy nyári konyháknak. Október 15-ig átvethetők. Értekezni a helyszínen. (957)

ELADÓ Cal. Reg. Ferdinand 67. egy „Yost” írógép, egy 4-es vaskassza, íróasztalok, irattári szekrény, állványok, boroshordók. Ravina SA. felszámolás alatt. (971)

KOMPLETT háló eladó. Str. Rugului 31. (1009)

HÁZ eladó. Str. Rugului 46. (1010)

KÖZKEMENCÉT használt, de jó állapotban keresek. Ajánlatokat „Dupla” jelígre a kiadó továbbít. (954)

HÁZ eladó Clujon belvárosban, villa két lakosztállyal családi okokból előnyös feltételekkel. Cim: Regina Maria 48., házmes tennél. (1017)

VARRÓGÉP Singer-féle kétfiókos, sülyesztővel, csaknem új állapotban előnyösen eladó. Cim: Str. Goga 5., földszint balra. (1018)

FÜSZERÜZLET berendezés, fűreszporkálya eladó. Str. Saguna 16. (N113)

FÉRFI szabó és más női varrógépek olcsón eladók Cal. Traian 51. (1087)

ELADÓ jókarban levő antik szalంగar-nitura, ebédő. szőnyeg, sezlontakaró. Avram Iancu 24. vaskapu szuterin. (1068)

HORDÓK, fűreszporkálya, orosz tea-főzők, üvegeknek való ládák, 20 literes borszűrő, Saitz-féle vasúst üstházzal eladó. Cal. Reg. Ferdinand 82. pince, délután 3-5. (T1405)

GYERMEK sportkocsi modern teljesen új eladó. Str. Fántánel 12, Szilágyi. (N98)

TÖBBFÉLE butor eladó. Mar. Foch 13. szám. Megtekinthető d. e. 11-1-ig. (T1408)

SÜRGÖSEN eladó házhelyek villanegyedben 48.000 lejtől 350 ezer lejig. 18 havi részletre is. Str. Amos Fráncu 9. (653)

SÜRGÖSEN eladó elköltözés miatt egy férfi Singer varrógép, Str. Miron Costin 39. (1136)

UJ bicikli eladó. Cim a kiadóban. (1134)

KERESEK iker gyerekocsi Str. Miron Costin 24. (1131)

KÉTSZOBÁS, összkomfortos, adómentes ház Botanikus kert bejáratánál eladó. Cim a kiadóban. (1127)

ELADÓ alig használt sötétkék mély gyermekocsi. Hódos, Str. Pasteur 10-b. (1128)

RITKA alkalmi vétel. Eladó belvárosban napos oldalon kimondott masszív építményű emeletes ház 11 százalékos jövedelemmel. Pénzbefektetésre elsőrangú. Ára: 850.000 lej. Kamili, Str. Barițiu 20. (1140)

ELADÓ ház, nagy Biedermayer szalon, íróasztal, facsillár, kombinált diófa ruhaszekrény, ágyak, fotelágy, vörös ebédő, konyhakredenc, virágállvány. Str. Cicio Pop 37. (1142)

UJSÁGPAPÍRT (makulaturát) vesznek. Trafik, P. M. Viteazul 6. (1145)

MÉLY gyermekocsi eladó. Str. Magaziei 14. (1149)

KONVERZIÓS házat 800 ezer, esetleg 1 millió lejig keresek megvételre. Ajánlatokat „80-100.000 lej készpénz” jelígre a kiadóba kérek. (1160)

PEKIPARI mindenféle felszereléseket, továbbá tizedes és asztali mérlegeket keresek megvételre. Molnar, Goga 13. I. em. 7. Ugyanott 1 lovas kocsi kenyérkihordás hoz keresek. (N133)

FÜRDŐKAZÁN eladó, majdnem új. Str. Grigorescu 53. (N125)

ELADÓ jókarban levő bicikli és fűrdőkád. Str. Oásanu 84. (1154)

CLUJON egyedül létező fajtiszta német boxer tenyészpár kutya eladó. Ára: tízezer helyett 4000 lej. Str. Hurmuzachi 3. reggel 9-ig. (1155)

ÁLLAST KERES

FRAULEIN állást keres nagyobb gyermekekhez, félnapos, vagy reggeltől estig. Cimeket „Sebeni” jelíge alatt kérek. (590)

APOLÓNÓ, klinikai gyakorlattal ajánlkozok idegbeteg gondozására. Megkeresések „Urinó” jelígre a Nórába. (N67)

PÉNZZÁRNOKI, raktárnoki állást vállal nagy garanciával állami nyugdíjas. Cim a kiadóban. (1157)

EGY fogtechnikus segéd állást keres vidékre is. Rooz Ernő, P. M. Viteazul 16. (V1137)

TÜZORAGASZTÓNÓ állást keres. Érd.: Str. Vlahuța 2., Magyarai. (1143)

ÁLLAST KAPHAT

JÓL főző nő azonnal felvétetik. Calea Motilor 6. (N109)

BEJÁRÓNÓT felvesz, Reg. Maria 32. cukrászda. (N134)

KIFUTÓLEÁNY felvétetik „Lady” kalapszalomba. Memorandului 10. (N130)

KEZELŐT keresek téli-nyári üdülőtelepemre. Cim a kiadóban. (N129)

KIFUTÓLEÁNY felvétetik. Memorandului 1. I. em. kalapszalomban. (N128)

JÓCSALÁDBÓL fiut, vagy leányt női fodrásztanulónak felveszek. Reg. Ferdinand 3. (N126)

EGY értelmes fiut asztalos tanoncnak felveszek. Str. I. Măcelar 1. Kobory műasztalos. (1152)

KERESEK 15-re perfekt szobaleányt, ki mosni, vasalni tud. Beszéljen románul-magyarul. Ért.: 5-7 között Popescu ügyvédnél, Cal. Reg. Ferdinand 47. (1153)

BEJÁRÓNÓ, megbízható, délelőtti órákra felvétetik. Jelentkezni személyazonosságával. Str. Avram Iancu 18. I. 12. (1156)

MASAMÓD leányokat azonnalra felvesz „Apárt” kalapszalomban. Memorandului 2. (1120)

MANIKÜRSNÓT, ki ondolálni is tud felvesz Dézsi, Str. Anton Pan 22. (1123)

FIATAL cukrászsegédet felvesz vidéki étterem. Cim a kiadóban. (V1139)

KOVÁCSSEGÉDET felveszünk. Str. Enescu 3. (1150)

KÜLÖNFÉLEK

A REG. Maria 29. étteremben okt. 1-től havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtől és a menü 15 lejtől feljebb — (T1384)

SZÁMTANTANÁR órát ad mennyiség-tanból, algebrából, geometriából, trigonometriából. Románul is. Cim a kiadóban. (1032)

VÁLTOZATOS jó házikoszt kapható Str. Iuliu Maniu 29., földszint. (1044)

ELCSERÉLNEM kettő belvárosi ingatlanomat budapesti házzal 3.000.000, esetleg egyiket 1.600.000 vagy 1.400.000 lej értékben. Ajánlatokat „Házcsere 28” a kiadó hivatalba kérek. (1073)

DIÁKLEÁNY keres uricsaládnál teljes ellátást azonnalra, a konzervatórium közelében, esetleg zongorahasználattal. Vessné, Str. V. Alexandri 2. (N127)

ADOK német órát iskolás gyermekeknek. Cim a kiadóban. (1130)

LAKÁSÉRT is tanítok. Cimeket „Főiskolázott” jelígre a kiadóba kérek. (1141)

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrt teljesen rendbehozok a legújabb módszerrel. Tanítványok kiképzését vállalkozok. „Univerzo” kozmetikai szalon. P. Unirii 13. (1146)

KÓSER házikoszt kapható kihordásra is. P. Carolina 2. Ugyanott 2-3 fiatalember teljes ellátást kaphat különbejáratu butorozott szobával. (1148)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ nov. 1-re két szoba, konyha, fűrdőszoba, előszoba. Cal. Reg. Ferdinand 23. I. em. Ért.: Mercantil cégnél. (937)

KIADÓ nov. 1-re egy nagy szuterén-helyiség lakásnak, csendes üzemnek, vagy raktárnak. Str. Iuliu Maniu 24. (1058)

KÉT szoba, konyha, előszoba, fűrdőszobás lakás elsejére kiadó. Cal. Regele Ferdinand 29. Megtekinthető délután 4-től. (1126)

EGY parkettes különbejáratu butorozott szoba vagy butorozatlan, november 1-re kiadó. Str. Vasile Goldis 54. (1133)

KÉT szoba, konyha, fűrdőszoba, üveges veranda, stb. november 1-re kiadó. Str. Fántánel 52. (856)

KIADÓ lakás 2 szoba, konyha, speiz, nagy pince, jó és szép kertes helyen. Str. A. Vlaicu 7., az emeleten. (1022)

KÜLÖNTELKEN központhoz közel 2 szobás komfortos kertes ház kiadó. Cim a kiadóban. (1027)

SZÉP különbejáratu, butorozott szoba, fűrdőszoba használatra kiadó. Str. Maiorescu 4. (882)

POLOSKÁT

LEGJOBB MÓDSZERREL

DEÁK mérnök
IRT DEÁK PIATA UNIRII 7.
TELEFON: 1717.

Színház

Szombaton, október 15-én, este 9 órakor **Liliomfi.** (Megnyitó diszeldadás, Szilágyi 3 felvonásos vígjátéka dalokkal táncokkal és zenével. Modern színpadra átdolgozta Szabados Árpád. Rendező Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Krémér Mancsi, Sándor Stéfi, Czoppán Flóri, Tompa Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Lantos Béla, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár stb. Premier-bérlet 1. szám.)

Vasárnap délután 6: **Liliomfi.**

Vasárnap este 9: **Liliomfi.** (Rendes bérlet 1. szám. Irodalmi bérlet 1. szám.)

Hétfő este fél 9: **Kék róka.** (Herczeg Ferenc világhírű vígjátéka, a „világirodalom nagy vígjátékai” ciklus második darabja. Erényi Böske, Fényes Alice, Nagy István, Mészáros Béla, Lantos Béla fellépésével. Rendező Szabados Árpád. Premier bérlet 2. szám.)

Kedd este fél 9: **Kék róka,** rendes bérlet 2. Irodalmi bérlet 2.

Szerda este fél 9: **Kék róka.**

Csütörtök este fél 9: **Kék róka.**

— **MI OKOZTA AZ ASSZONY HALÁLÁT?** Nagyváradról jelentik: A váradeli Lunchisoara községben gyanús körülmények között meghalt Marian Irina falusi asszony. A csendőrség jelentése alapján a nagyváradi ügyészség elrendelte a holttestnek a törvényszéki bonctani intézetbe való megállítását és boncolás útján kívánja megállapítani a halál valódi okát.

Hírek

NAPTÁR. 1938. Október 11, Kedd.
Róm. kat.: Placidia. Prot.: Nicasiu.
Ort.: Sf. Ap. Filip. Izr.: 16 Tisri, Suc.
Cust. z. 2.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 350. fél évre 230. negyed évre
150. egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

RÉSZEK

Három ittas állapotban levő ur támo-
lyog ki szüret után a kis városka állo-
másához. A székvárosi gyors éppen in-
dul, amikor kettőt közülük nagynehe-
zen föltuszkol még a kalauz. A harma-
dik könnyes szemmel integet utánuk,
míg a vonat el nem hagyja az állomást.
Azután odalép az egyik vasutashoz és
így szól:

— Csak azt szeretném tudni, mit fog
az én két kedves komám a székváros-
ban csinálni, hiszen csak engem akar-
tak odakísérni.

AKINEK MEG NEM VOLT VÁLÓ-
PERE

— Mit gondolsz, van-e Hollywoodban
olyan filmszínész, akinek még nem
volt válópere?

— Ó, igen, van egy.

— Na, az nem lehet más, mint Shir-
ley Temple...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Október
8-án szombaton reggeltől október hó
15-én, szombaton reggelig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgál-
latot: Lukács Dénes utóda, Memorandu-
lui ucca; Dr. Olariu, Regina Maria ucca;
Minerva, Regele Ferdinand ut; Dr. Ru-
su Aurel gyógyszerár, Cipariu ucca.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A buka-
resti időjárás-kutató-intézet jelentése:
Váltakozó égboltozat, kisebb hőmér-
sékletesökkenés, helyi jellegű esők.

— JÓ ÉS OLCÓS BÖRT ÉS TALPAT
Kozák bőrüzletben kaphat Cluj, Piața
Mihai Viteazul 15.

**3 szobás összkomfor-
tos lakás str. Băii elején
november 1-re kiadó.
Érdeklődni Familia kenyér-
gyárnál, C. Traian 40. sz.**

— GYASZTISZTELETER NÉ-
HAI SÁNDOR JUGOSZLÁV KIRÁLY
EMLEKÉRE. Párisból jelentik: Néhai
Sándor jugoszláv király és Bartha v.
francia miniszterelnök megölésének ne-
gyedik évfordulóján vasárnap délelőtt
a francia fővárosban istentiszteletet tar-
tottak. Hasonló gyászistentiszteleteket
tartottak Jugoszláviában is és az ope-
naci rekviemén Péter király, Pál régens
herceg és az anyakirályné is megjelene-
tek.

— Kitűnően sikerült az építőipari
munkások szüreti mulatsága. Szomba-
ton este mindvégig kitűnő hangulatban
folyt le a kolozsvári építőipari munká-
sok hagyományos szüreti mulatsága az
Építőmunkás Otthon szépen feldiszi-
tett nagytermében. A pompásan sike-
rült mulatságot palotás nyitotta meg,
amelyet Jámor bácsi betanításában a
következő magyarruhás párok jártak el:
Albert Nusika—Greisdán Sándor,
Menyhárt Baba—Agopcsa Miklós, Hen-
tes Károlyné—Hentes Károly, Maro-
sán Ilike—Tóth Károly, Csegevár Bim-
bó—Jagamos Attila, Greisdán Rózsi-
ka—Balika János, Biró Eszti—Kiss
Miklós, Molnár Rózsi—Nagy Tibor,
Jakab Zsuzsika—Lajtay Sándor, Varga
Nusi—Marosi János, Varga Bőzsi—Mol-
dován József, Kőmives János—Kő-
mives János. A szépségverseny első
díját Albert Nusika nyerte.

Kapunyitás: szombaton este

— Liliomfi és Kék róka az első két bemutató —

Szombat este nyitja meg színházunk
az idei évadot. Ünnepi diszlocádás
keretében Szigligeti Ede halhatatlan,
örökbecsű vigjátéka, a Liliomfi szüle-
tik újja ez alkalommal a kolozsvári
közönség előtt, „a világirodalom nagy
vigjátékai” elnevezésű ciklus kereté-
ben.

A Liliomfi egyike azoknak az örökké
frissen ható, rendkívül mulatságos
daraboknak, amelyeknek korszerű fel-
újítása mindig kivételes élményt és
gazdag szórakozást jelent. A végtelenül
érdekes, legjobb francia bohózatokra
emlékeztető komikus helyzetek egész
sora mutatja be a vidéki vándorszínész-
élet kacagtató epizódjait, bájos szerel-
mi történet keretében. A Liliomfi utol-
érhetetlen humorával és színes mese-
szövevével a legelőkelőbb helyet bizto-
sította szerzőjének a magyar vigjáték-
irodalomban.

A Liliomfi a mai közönség és szín-
pad igényeinek megfelelő alakban,
Szabados Árpád friss átdolgozásában

kerül most színre. Eleven és mellett
stilusos ének- és táncszámok egész sora
tarkítja a darabot, amelyet Gróf László
rendez, míg a zenekart Stefanidesz Jó-
zsef vezényli. A Liliomfi mutató-
zik be a társulat új primadonnája,
Krémér Mancsi is, aki mellett Sándor
Stefi, Czoppán Flóri, Tompa Sándor,
Csóka József, Lantos Béla, Réthely
Ödön, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár
stb. alakítják a többi szerepeket.

A Liliomfi egyelőre szombaton este és
vasárnap délután és este szerepel a
műsoron. Hétfőn már újra bemutató
lesz: Herczeg Ferenc világhírű vigjáté-
ka, a Kék róka kerül színre. Tudvale-
vőleg a Kék róka az utolsó tíz év leg-
nagyobb vigjáték-sikere, a múlt évad
ban egyedül a Nemzeti Színház együt-
tese 216 előadásban játszotta s ma is
szakadatlanul műsoron tartja.

Igy hát az évadnyitás a magyar vig-
játékírás legértékesebb és egyben leg-
sikeresebb remekműveit indítja új
életre a kolozsvári színpadon.

SELECT MOZGÓ

Ma, hétfőn premier.

Câmpina urnője

Fellmann „Madame will nicht Heiraten” c. közismert regényének nagyszerű
filmváltozata, melynek cselekménye
Câmpina vidékén játszódik le. Fősz.:
GASTAV FRÖHLICH
DOROTHEA WIECK

— Szabadfoglalkozásuk adómegállá-
pításának alapja: az adózó által beadott
adóvallomás. Az adózó által beadott
adóvallomás alkotja az alapot a szabad
foglalkozásuk adójának megállapítá-
sánál. Elutasítható azonban az adóval-
lomás az adókövető, vagy a felelősségi
bizottság által oly esetben, ha az adózó
vallomását a bizottság nem tekinti
őszintének, de ilyen esetben az elutasítá-
s indokait pontosan fel kell tüntet-
nie. A bizottság adatokkal kell
igazolnia az adózó által benyújtott
vallomás nem őszinte voltát és azt,
hogy az érdekelt jövedelme nagyobb,
mint amennyit feltüntetett. Abban az
esetben, ha a bizottság adatokkal nem
tudja alátámasztani ezen feltevést, kö-
vetkeztetés útján is kiróhatja az adót.
De ilyen esetekben tekintetbe kell
vennie az adózó életmódját is. Az adózó
társadalmi helyzetére és foglalkozására
való hivatkozás nem indokolja a be-
adott adóvallomás elutasítását. Mind-
ezt a bukaresti ítéltábla V. szekciója
szögezte le 140—1938 számú kincstári
vontakozású döntésében.

— Tilos a zsidó uccanév Berlinben.
Berlinből jelentik: A rendőrség főnöke
a birodalmi főváros főpolgármesterével
egyetértésben eltávolítja a főváros terü-
letén a zsidó eredetű uccaneveket. Az ed-
dig nevezetes zsidó emberekről, vagy
más zsidó eredetű fogalmakról elneve-
zett utcákat átkeresztelik. Így például a
Juden-strasse ezután Kinkelstrasse, a
Hertz-strasse Grammestrasse lesz.

— A mexikói legfelsőbb bíróság dön-
tése. Mexikó Cityből jelenti az United
Press: A mexikói legfelsőbb törvény-
szék tegnap elutasította a külföldi olaj
társaságok panaszát az állami kisajáti-
tással kapcsolatban. A bírói döntés
Amerikában és Angliában nagy meg-
döbbenést váltott ki.

— Akit a véletlen gazdag emberré
tett. Stockholmból jelentik: Egy kisgaz-
da, amikor éppen el akarta adni földjét,
amely minden fáradozása ellenére sem-
mit sem hozott, véletlenül bitumenréteg
re bukkant a talajban. Minthogy a réteg
igen nagy kiterjedésű, a kisgazda most
már az ország legvagyonosabb emberei
közé számíthatja magát.

— A hitleristák újabb korlátozó in-
tézkedése. A párisi „Le Figaro” jelenti
Bécsből, hogy a hatóságok újabb kor-
látozó rendelkezést adtak ki, amely
megszünteti a kórházi betegek megsegi-
tására alakult egyházi egyesületeket.

URANIA MOZGÓ

Nagy sikerrel vetíti

DOROTHY LAMOUR

legújabb filmjét:

TURA, A DZSUNGEL SZERELMESE

csodásan szép, színes film, melynek iz-
galmas cselekménye az évszázados ős-
erdőben játszódik le.

— A radikálisok sikere a franciaor-
szági választásokon. Párisból jelentik:
A montpellier-i szenátorválasztáson Pi-
erre Masse, a radikálisok jelöltje 866
szavazattal 462-öt kapott meg és győ-
zött a radikális szociálista Albertini
391, illetve a szociálista jelölt 5 és a
kommunista jelölt 3 szavazatával szem-
ben.

— A kormány nem szándékozik en-
gedélyezni az üvegáruk felemelését. A
nemzetgazdasági minisztérium közlése
szerint illetékes körök határozottan el-
utasítják az üveggyárosoknak azt a
kérését, hogy árakat felemelhessék és
a minisztérium nem szándékozik sem-
miféle áremelést engedélyezni.

— A DEVIZAIGÉNYLÉSBEN FOG-
LALT RENDELKEZÉS NEM DÖNTŐ
A BANK ÉS ÜGYFÉL JOGVISZONYA
BAN. Juster Norbert bukaresti cég
7500 shillinget akart átutalni a Banca
Anglo Cehoslovaca bukaresti bank
útján Hochenberg Rudolf bécsi cének.
Ez a cég azonban csak 600 shillinget
kapott meg, míg a bank 1500 shillinget
Edlhofer bécsi mérnöknek fizetett
ki. Juster beperelte a bankot 1500
shillingre és 50.000 lej kártérítésre. Ez
utóbbit azzal az indoklással, mert a
fizetés késedelme miatt a bécsi cég a
további szállítást megtagadta és a fel-
peres üzemének folytonosságában aka-
dályok merültek fel. A bank azzal vé-
dekezett, hogy a devizaigénylésnél kü-
lön rendelkezést végzett a Hochenberg
cég és külön Edlhofer cég javára. Igaz
ugyan, hogy a bank olyan levelet adott
hogy a 7500 shillinget a Hochenberg
cégnél fizeti ki, de ez csak „leegyszerűsíté-
s” végett történt, egy tisztviselő
hibájából. A bank azzal is érvelt, hogy
utólagos rendelkezést a devizaigénylés
után nem tartozik elfogadni. De előbb
az ilfovi törvényszék, most a tábla is
elmarasztalta a bankot 1500 shilling
megfizetésére azzal, hogy a bank és
ügyfele közötti jogviszonyban a bank
bármikor kapott rendelkezés szerint
tartozik eljárni, vagy az akadály ese-
tén arról a felet értesíteni. A kártéri-
tés összegét azonban nem ítélték meg.

— A francia nők ajándékot adnak
Chamberlain feleségének. Párisból je-
lentik: Az Oeuvre felszólítja olvasóit
hogy ajánljanak fel közadakozás útján
ajándékot Chamberlain angol miniszter-
elnök feleségének, hálából azért, amit
a férje a világéke érdekében cseleke-
dett. A lap maga 25.000 frankos ado-
mánnyal nyitja meg a gyűjtést.

A constantinai tengerészeti ünnepségek

(BUCURESTI.) Paul Teodorescu tá-
bornok légügyi és tengerészetiügyi mi-
niszter jelenlétében folyt le tegnap a
Regina Maria cirkálón a román tenger-
észeti liga által felajánlott díjak ki-
osztása a tisztek és a tengerészlegény-
ség között. Történt ez abból az alka-
lomból, hogy az 1938. január 5—6-ára
virradó éjjel a Fekete-tengeren hosszú
évek óta dühöngött legnagyobb vihar
alkalmával a Mihály trónörökös alba-
iuliai nagyvadász elnevezett gőzös
megmentésére a kitüntetettek olyan
lelkesen fáradoztak. Ugyancsak ez al-
kalommal történt meg a „Virtutea
Maritima” kitüntetések ünnepélyes ki-
osztása is. Az ünnepségeken számos
előkelőség vett részt.

UTAZÁSOK

(BUCURESTI.) Vaida Sándor tegnap
gépkocsin Predealba utazott, majd vo-
natra szállt és visszatért Kolozsvár-
ra. Ugyanakkor jelentik, hogy Iunian
volt miniszter Sinaiából a fővárosba
érkezett és pénteken Párisba, illetve
Londonba utazik. Petrescu Comnen
volt külügyminiszter szintén visszatért
a fővárosba, míg Thierry bukaresti
francia meghatalmazott miniszter Szi-
nájába ment. Szintén a fővárosba érke-
zett lord Lloyd, a külföldi kapcsolato-
kat fenntartó angol bizottság elnöke, aki
néhány napot fog a fővárosban időzni.

— FORGALOMBA HELYEZTEK
KÉT KELETRE KÖZLEKEDŐ MOTO-
ROSHAJÓT. Bukarestből jelentik: A
Basarabia és a Transilvania motoros
hajókat, amelyek nagyméretű, leg-
újabb fajtájú motorosgőzösök, október
16-ikával a keleti hajózás céljaira for-
galomba helyezték. A két hajó az
Alexandria (Egyiptom), Isztambul,
Haifa, Beyruth, Pireusz és Szaloniki
utvonalon fog közlekedni. A hajók
modern felszerelése az utnak az eddigi-
nél 3—4 nappal rövidebb idő alatti
megtevését teszi lehetővé.

— Jugoszláviában megszüntették a
gyülekezési tilalmat. Belgrádból jelen-
tik. A nemzetközi helyzet megjavulása
folytán vasárnap rendelkezés jelent
meg, amely a szeptember 24-én életbe-
léptetett gyűlési és megnyilvánulási ti-
lalmat megszünteti.

— Végzetes szerencsétlenség az or-
száguton. Bucurestiből jelentik: A Bu-
curesti 94. számú gépkocsi, amelyet
Marcel Gabriel ügyvéd gépkocsitula-
donos vezetett és amelyben Nesselmann
és Deftulescu házaspár ült, Pre-
dealból jövet nagy sebességgel haladt
Sinai felé. Vele szembe jött szintén
nagy sebességgel a 7234. számú autó,
amelyet Constantin Copesch nevű tu-
lajdonosa vezetett és amelyben egy fér-
fi és egy nő ült. A 4-es kilométer kö-
nél a két autó összeütközött és telje-
sen összerongcsoltak. Gabriel Marcel,
Nesselmann, a Deftulescu házaspár, va-
lamint a másik autó férfi és nő utasai
rendkívül súlyosan megsebesültek, a
többiek könnyebben. Gabriel Marcel
idegcsök folytán teljes öntudatlanság-
ba esett. A szerencsétlenség ügyében
szigorú vizsgálat indult.

— Papírmellényes futballisták. Lon-
donból jelentik: Rochdale labdarúgó csa-
patának tagjai papírmellényeket visel-
nek ingük alatt. Az új ruhadarab, mely
Jennings csapatkapitány találmánya,
kitűnő védelmet nyújt a hideg ellen és
annyira bevált, hogy a téli sportidény-
ben a legtöbb angol csapat követni fog-
ja a példát.

— Széngázmérgezést kapott a hattagu
család és a segítségére siető orvos. Bu-
dapestről jelentik: Oláh Lajos gyoma-
hentesmester tegnap a lakását tataroz-
tatta és a falak kiszáritására faszénkály-
hát állított fel. A hentesmester vigyá-
zatlan volt s leheveredett a szobában. A
széngáztól nyomban elvesztette eszmé-
letét. Később a kislánya nyitott be és pár
pillanat múlva a fiúcska is eszméletle-
nül vágódott el a padlón. Néhány per-
cen belül a hentesmesternek még négy
családtagja lett rosszul, sőt széngázmér-
gezést kapott a segítségül hívott Bartha
Gusztáv dr. orvos is. Oláh Lajost és csa-
ládját súlyos állapotban szállították kór-
házba.

Újabb tüntetések Bécsben

(BÉCS.) Tegnap este a Szent István templom előtt, amikor a hívek kijöttek a templomból, újabb tüntetés zajlott le. A tüntetők csoportja többszáz ifjú hitleristából állott, akik ezt kiáltották: Vesszenek a zsidók, vesszenek a hitlerizmus ellen izgató lelkesek! A rendőrség erőyes közbelépése hamarosan rendet teremtett és a tüntetőket súlyosabb incidens nélkül szétoszlatták.

Rendőrségi hírek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap délen előállították a rendőrségre Csatlós János és Sándor szolgálókat, akik ittas állapotban a Baritú-uccában verekedtek és botrányt okoztak. Újszaka pedig a Romulus és Caramidarilor-uccák sarkáról az ügyeletes rendőr szintén botrányokozásért állította elő a gyepmesteri hivatal több alkalmazottját és néhány társukat, akik szintén ittas állapotban követtek el csendháborítást.

Szegedi Márton munkást azért állították elő, mert az egyik Dragalina-uccai kocsmában részegen állítólag államellenes kijelentéseket használt.

Kállai András lakatos a Dermata-palota kapusának feljelentésére vitték a rendőrségre, mert állítólag be akart hatolni a palota elsőemeleti pénztárhelyiségébe.

Bohurka Lajos Micu-ucca 7. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes behatolt a lakásába és különféle értékes holmikat elvitt.

A rendőrség foglalkozott annak a gépkocsibalesetnek ügyével is, amely szombaton éjjel a Regele Ferdinand-uton történt és amelyről röviden beszámoltunk. Az áldozat neve Gerlei György valeni munkás, akit egy Enyedi Stefan által vezetett taxi ütött el. A sérült embert a taxi egyenesen a mentőkhöz vitte, ahol sebeit bekötötték. A rendőrségi vizsgálat során tisztázódott, hogy Gerlei ittas állapotban saját hibájából került az autó elé és a soffit nem terheli felelősség. Ezt maga az áldozat is beismerte és kérte, hogy az ügyben a hatóságok mellőzzék az eljárás megindítását.

— Szovjetrepülőnk újabb rekordja. Moszkvából jelenti a Tass iroda: Sadupova és Raskova orosz pilótanők új repülőrekordot állítottak fel, amennyiben egyenes vonalban 5947 kilométert repültek, ami új világrekord.

— Négyszázezer pengős kereset a budapesti „Magyarság” ellen. Budapesti jelentik: A nyilaskeresztesek kezén levő „Magyarság” című lap tulajdonjogaért gróf Sigray Antal, az ismert nevű politikus 400 ezer pengő keresetét indította. A választóbírók ma, hétfőn ül össze elvi döntést hozni abban a kérdésben, hogy eltér-e a lap megállapodás szerinti eredeti irányától, mert ha ezt megállapítja, úgy a lap tulajdonosainak 400 ezer pengős összeget kell fizetniük kártérítés gyanánt.

— Meghalt egy híres óceánrepülő. Berlinből jelentik: Köhl, a híres német óceánrepülő, aki 10 év előtti óceánrepülésével keltett nagy feltűnést, meghalt.

— Nem járt sikerrel a Mercury repülőgép rekord-kísérlete. Fokvárosból közlik: A Mercury repülőgépnek nem sikerült a szovjet repülő által a múlt évben felállított 6306 mérföldes, leszállás nélküli távolságrepülési rekordot megdöntenie.

— MA KEZDŐDIK MEG A PALINSCHI ÜGY TÁRGYALÁSA. A kolozsvári törvényszék előtt ma késő délelőtti órákban vette kezdetét annak a nagy botlásnak tárgyalása, amely a Miesscégnél történt, ahol egy Pilinschi nevű híres nemzetközi kasszafuró és egy Tabac Berl nevű társa követte el. A szennázási ügyben a tárgyalás lapunk zártkörűen vette kezdetét, de még nem tudni, hogy az ügy teljes letárgyalására került-e, vagy pedig elnapolják.

A bensőséges szerelmi munkájának jegyében folyt le a Kat. Nőszövetség közgyűlése

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Kath. Nőszövetség vasárnap délelőtti 11 órakor tartotta a belvárosi egyházközség gyűléstermében, amelyen a távollevő Márton Áron apostoli kormányzó helyett Veress Ernő szentszéki tanácsos, helyettes plebános elnökölt, aki megnyitóban a katolikus női munka nagy és szeretetteljes jelentőségét hangsúlyozta. Utána dr. gróf Bethlen Györgyné tartott mélyen megható emlékbeszédet a magyar női társadalom két nemrég elhalt kiváló vezető egyéniségéről: özv. Árkossy Lajosnéról és Kovács Dezsőnééről. A szép emlékbeszéd nagy benyomást gyakorolt a jelenlévőkre és bensőséges képet rajzolt Árkossy Lajosné és Kovács Dezsőné iskolai és nemcsak közéleti tevékenységéről. Özv. dr. Balogh Endréné a titkári jelentést olvasta fel, amely szükségességében is pontos, hűséges és jószággal teli beszámoló volt a Kath. Nőszövetség szélesívesítéséről, vallási, jótékonyági és társadalmi működéséről. Dr. Schütz Vilmosné, a Kath. Napközi-Otthon áldásos működését ismertette meghatóan beszédes adatokkal. Nagy Erzsébet pedig a

pénztári jelentést mutatta be, amelyből kiderült, hogy a felbecsülhetetlen értékű természetbeni adományokon kívül ez a szépmultú és nemes elgondoláson intézmény közel 300.000 lej fordított egy év alatt a jótékony céljaira. Majd Nevelits Margit, akit Vigyázó Lászlónéval együtt most választottak be a választmányba, kérte a Nőszövetség vezetését, hogy jövő munkásságában fokozott figyelmet fordítson a népművészetekre. Végül az elnök Veress Ernő h. plebános mondott köszönetet a szép emlékbeszédért, illetve az összes jelentésekért és beszámolóért. A gyűlésen nagyszámú tag mellett számos érdeklődő és előkelőség jelent meg, köztük dr. Mikó Lőrinczné, az Unit. Nőszövetség részéről, dr. P. Boross Fortunát és dr. Biró Vencel rendfőnököket, dr. Inczédy Joksmann Ödön, dr. Gyergyay Árpád és felesége, Hargittay Bertalan, dr. Nagy László, dr. P. Jánosy Béla, Zsizsmann Rezső, dr. Deák Gyula, Török Bálintné, dr. Mátyás Mátyásné, dr. Vályi Gáborné és még sokan mások.

AZ EGÉSZ VILÁGOT MEGHÓDÍTOTTA.

DEAUNA DURBIN ES STOKOWSKY (Garbo férje) filmje

„100 férfi egy kislány”

Mióta a film létezik, ilyen siker nem volt. Verdi, Wagner, Liszt, Mozart operái. Tekintse meg a Gólya-áruházban elhelyezett kirakatot.

Szerdától a ROYAL slágermozgóban

Ma és holnap utoljára: „A jég tündére” Sonja Henie-vel.

Ma délután tovább folytatják a komáromi tárgyalásokat

Közel 20.000 olasz önkéntes vár behajózásra, hogy Itáliába visszatérjen

(PRÁGA.) Vasárnap egész Szlovákia területén hatalmas demonstrációk voltak a szlovák önkormányzat melletti rokonszenv kinyilvánítására.

A KOMÁROMI TÁRGYALÁSOK

(KOMÁROM.) A Havas jelentése szerint a cseh-magyar tárgyalások vasárnap este hét órakor mindkét fél részéről megnyilvánult barátságos és megértő szellemben vették kezdetüket. Mindkét fél leszögezte, hogy a vitás kérdéseket a megértés szellemében kívánja megoldani. A szlovák delegáció hozzájárult ahhoz, hogy október 9-iki kezdettel a csehek átadják Magyarországnak a Novomesztó-i (Érsekújvár) vasutvonalat, amely eddig csehszlovák kézen volt, továbbá Capi (Csap) városát. A többi magyar kívánságoknak áttanulmányozására a szlovák küldöttség időt kért. Valószínűleg a mai napon tovább folytatódnak a tárgyalások.

A MAGYAR KIVÁNSÁG

További jelentések szerint Komárom

ez a határváros, amely egyben fontos dunai kikötő is, 12.000 magyar lakos mellett csehszlovák jelentés szerint 5 ezer csehszlovákot és 1000 németet foglalt magában. A Havas iroda megerősítésre szoruló hírek szerint úgy tudja, hogy a magyar delegáció egy 40 kilométeres széles sáv átengedését kívánja, amely Bratislava-Pozsonytól Kosice-Kassán át Sevljusig (Nagyszőlő) húzódnék el a Kárpátok aljában 850 kilométer hosszúságban. Ezen a területen állítólag 600.000 magyar és 100 ezer szlovák, illetve rutén lakos él. A kérdéses területsávnak, amely Szlovákia ugynevezett buzatermő területe, körzetébe eső fontosabb városok Bratislava-Pozsony, Kosice-Kassa és Munkács.

JAROS ANDOR KIJELENTÉSE

(KOMÁROM.) Jaros Andor, a felvidéki magyarpárt alelnöke a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy a felvidéki magyarság kívánságait az általa elmondott rádióbeszédben leszögezte és

azt a maga részéről teljes mértékben fenntartani kívánja.

TANULMÁNYOZZÁK A MAGYAR IGÉNYEKET

(KOMÁROM.) A csehszlovák küldöttség több albizottságba csoportosulva tanulmányozza a magyar igényeket tartalmazó jegyzéket. Ezek a tanulmányozással a mai nap délelőtti le van foglalva és a tárgyalások folytatására előreláthatólag délután 2 órakor kerül sor. Tegnap este egyébként a csehszlovák küldöttség vacsorán látta vendégül a magyar kiküldötteket.

AZ ÚJ RUSZIN KORMÁNYZÓ

(PRÁGA.) A kormány felmentette Ruszinszko eddigi kormányzóját tisztességétől és helyébe Párkány Istvánt, a ruszinszko kormány miniszterét nevezte ki kormányzóvá.

AZ OLASZ ÖNKÉNTESK ÜGYE

(RÓMA.) A Stefani jelentése szerint, amint az Informazione Diplomatica közli, a spanyol nemzeti hadseregben harcoló olasz önkéntesek jelentős részének visszahívására már a müncheni találkozót megelőzően megállapodás jött létre a Franco-kormány és az olasz kormány között és most tulajdonképpen ennek a régi megállapodásnak kiterjesztéséről van szó.

RÓMA ÉS BURGOS EGYEZMÉNYE ALAPJÁN

(BAJONNE.) Két olasz nemzeti önkéntesekből álló hadosztályt Sevlában utra készítettek elő, hogy hazatérjenek. Mintegy 17—18 ezer önkéntesről van szó, akik a müncheni találkozót megelőző egyezményből kifolyólag Róma és Burgos közös hozzájárulásával térnek vissza Olaszországba. Ezeknek az önkénteseknek a hazatérése nem áll összefüggésben az újabb nemzetközi eseményekkel, de Róma, ennek a régebbi megállapodásnak fenntartásával is igyekszik lehetővé tenni London számára, hogy az április 16-iki angol-olasz megállapodás minél gyorsabban életbeléptethető legyen.

— Meghalt dr. P. Ferencz Vilmos teológiai tanár. Vajdahunyadról jelentik: Dr. P. Ferencz Vilmos teológiai tanár október 9-ére virradólag fél 1 órakor elhunyt. A ferenczrendiek volt házfőnöküket, rendtartományi tanácsosukat s teológiájuk egyik legkiválóbb tanárát gyászolják az elhunytban aki főiskoláit Bécsben végezte. Idegbénulási betegsége egy évig gyötörte. Október 11-én délután temetik, éppen születési évfordulóján. Fiatalon 47 éves korában hunyt el és mindvégig öntudatánál maradván, imádkozva keresztényi megadással várta a bekövetkező halált. Dr. P. Ferencz Vilmos rendkívül nagyértékű egyházi tevékenységet végzett, sok ferencesrendi pap lelki előkészítésén munkálkodott és halála az erdélyi, illetve egyetemes Szent Ferenc-rend súlyos vesztesége, de komoly vesztesége az ittlő magyarságnak is, amely rendkívül becsülte munkás és rokonszenves egyéniségéért.

—o—

Figyelem rendkívül leszállított árak!

Jelentjük

a Victoria

textiláruház

megnyitását

Sarkell, vászon, cipő és harisnya-nagyáruház

Bán-ház udvarán

ut. Regele Ferdinand 14. sz.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT

TESTEDZÉS

Melegetések vasárnapja a NB-ban:

Pontot veszített az országos bajnok Ripensia és a Rapid

Vereséggel küldte haza a Tricolor a Victoriát. -- Első győzelmét aratta a Gloria a bajnokságban. A Kinizsinek „elhuzta a nótáját” a Carpati.

Egyetlen bajnoki forduló sincs meglepetések nélkül. A vasárnapi forduló csőstül szolgált meglepetésekkel a futballbajnokság szurkolóinak. A legnagyobb meglepetést — a rangsornál maradjunk — az országos bajnok pontvesztése keltette az első csapatával szemben. A temesváriak már négy pontot adtak le, úgy hogy halványodik a reményük, hogy az ősszel megőrizze bajnoki címüket. A Tricolor diadal-sorozatában a Victoria sem tudta fel tartóztatni. A kolozsvári csapat kénytelen volt két pontot Ploestiben hagyni. Az AMTE drámai harc után döntetlent csikart ki a Rapidtól Bucurestiben, de nem tud elkerülni a bajnoki tabella utolsó helyéről. A Gloria és a Carpati huszáros győzelmei voltak a bajnoki forduló eseményei.

A Rapid után a Victoria is elvérzett a ploestii „oroszlán” karmai között

(PLOESTI.) Tricolor CFFV—Victoria 2:1 (1:1). 5000 néző, bíró: Petre Vasile. A ploestii csapat nagyszerű játékkal nyerte a mérkőzést és bebizonyította, hogy a Rapid ellen aratott győzelme nem véletlen műve volt. A Tricolor, amely az idén jutott a nemzeti bajnokságba, jól összekovácsolt együttes, mely előreláthatólag sok borsót fog törni a nagy csapatok orra alá. A Victoria az első félidőben egyenrangú félként küzdött, szünet után azonban kénytelen

volt megadni magát sorsának. Az első gólt Szántay lőtte szép egyéni akció után a 10. percben. A góla a ploestiek heves offenzívába kezdtek és a 36. percben Tic révén egyenlítették. A második félidőben változatos játék után került újra a Victoria hálójába a labda Kovács lövése nyomán. Az utolsó percekben a Victoria még megkísérelte bevenni a Tricolor kapuját, hogy legalább egy pontot visszahódítson, de sikertelenül.

Drámai harcot vívott az AMTE a Rapiddal

(BUCURESTI.) Rapid—AMTE 1:1 (1:1). 4000 néző, bíró: Raab. A két csapat hallatlanul erős iramu küzdelmet vívott egymással a bajnoki pontokért. A játék, amint az eredmény is igazolja, kiegyenlített erő küzdelmet mutatva mégis az AMTE rászolgált volna a győzelemre. Egységebb volt és jobb benyomást is tett a nézőközönségre, mint a Rapid, amelyet a Tricoloról elszennvedett vereség után, kinosan érintett az újabb pontvesztés. Barátky mesteri akciója révén született meg az első gól a 24. percben. A fél-

idő utolsó percében Batrin éles lövéssel egyenlített. A második félidőben drámai küzdelem folyt a győzelmet jelentő gólról, de mindkét részből a védelem emberfeletti elszántsággal rombolta szét a támadásokat.

A két csapat:
Rapid: Negru — Wetzer, Marton — Rafinszky, Răsinaru, Fănescu — Georgescu, Moldoveanu, Barátky, Horotan, Bogdan.

AMTE: Gerold — Slirát, Kovács — Szurdi, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb, Perneky Dvorzsák, Batrin.

Otthonában verte meg a Carpati a Kinizsit

(TEMESVÁR.) FC Carpati—Kinizsi 4:1 (1:0). 1000 néző, bíró: Tica Iliescu. A nap nagy meglepetését jelenti a nagybányai csapat fényes győzelme az otthon játszó Kinizsi ellen, amely az utóbbi időben a letörés jeleit mutatja.

A temesváriak csak az első félidőben tudtak ellentánni a Carpati lendületes támadásainak, szünet után a csapat gépezete defektust kapott és passzív szemléltői voltak a mérkőzésnek. A nagybányaiak Oprea révén szereztek az első gólt a 16. percben. Klimek szünet után a 2. percben egyenlített. Most a Carpati belefeküdt a játékba és egymásután három gólt lőtt: 28. p. Szerény III., 35. p. Szőke, 36. p. Szerény III és ezzel beállította végeredményt.

Feltámadt „halottalból” a Gloria és rávert a bucurestii diákokra

(ARAD.) Gloria—Sportul Studentesc 4:1 (1:1). 2000 néző, bíró: Stanciu. A bajnokság utolsó helyezette váratlanul nagy játékkal rukkolt ki és alaposan rávert az „élbolyhoz” tartozó Sportul Studentescra. Az aradiak reális körülmények között verekedtek ki a győzelmét és ezzel a forduló egyik legnagyobb meglepetését szolgáltatták. A játék úgy indult, hogy a fővárosi diákok nyerik a mérkőzést, Stefanescu révén ők érték el a vezető gólt. A Gloria azonban nem csüggedt el, lelkes játékba kezdett és hamarosan kiegyenlített

hátrányát. A második félidőben fokozta a játék tempóját, amit a bucurestiek nem tudtak követni és Henegar, valamint Mercean két mesteri góljával biztosították a győzelmet.

Pontot rabolt az UDR a Ripensiatól!

(RESICA.) Ripensia—UDR 2:2 (1:2). 2500 néző, bíró: Petrescu. Az első félidőben a resicaiak támadtak többet és vezetéshez is jutottak az országos bajnoksággal szemben. Fordulás után a Ripensia került fölénybe és sikerült ki harcolni az egyenlítést — az UDR egyik játékosának öngóljával. A győzelem megszerzésére már nem futotta a bajnok erejéből. Bindea nyitotta meg a gólok sorrendjét a 6. percben. Alig ócsult fel a temesvári csapat a góla, máris megszületett az egyenlítés Păcurariu lövéséből. Ugyanő rugta a resicaiak második gólját is a 14. percben. A második félidőben a Ripensia elkéseredett küzdelmet folytatott az egyenlítésért. Ez sikerült is. Egik támadásánál Csipai véletlenül saját kapujába lőtte a labdát és ezzel egyenlített a Ripensia.

A Venus az élen!

1. Venus	5	3	2	0	17:6	8
2. Juventus	5	3	0	2	12:7	6
3. Sportul Stud.	5	2	2	1	10:6	6
4. Ripensia	5	2	2	1	16:11	6
5. Carpati	5	2	2	1	10:9	6
6. Rapid	5	2	1	2	8:3	5
7. UDR	5	1	3	1	6:8	5
8. Victoria	5	2	0	3	10:8	4
9. Kinizsi	5	1	2	2	9:13	4
10. Tricolor	5	2	0	3	6:16	4
11. Gloria	5	1	1	3	6:12	3
12. AMTE	5	1	1	3	9:16	3

Favoritgyőzelmek a magyar labdarugó bajnokságban

(BUDAPEST.) A magyar nemzeti bajnokság hatodik fordulója a favoritok győzelmét hozta. A nagycsapatok közül egyedül az Újpest jutott könnyen a két pont birtokába. A Ferencváros és Hungária viszont csak igen kemény harc után tudták biztosítani a győzelmet. Ferencváros—Nemzeti 3:2 (1:1). A Nemzeti egyenrangú ellenfele volt a bajnokcsapatnak és csak a második félidőben engedte ki kezéből a mérkőzést. Hungária—Elektromos 2:1 (1:0). A Hungária Cseh nagyszerű csatárjátéka révén nyert.

Újpest—Zugló 4:0 (3:0) Zsengeller remek irányítása mellett ontotta a gólokat az Újpesti csapat.

Phőbus—Salgótarján 4:3 (2:2).

Bocskai—Szeged 1:1 (1:0).

Kispest—Szolnok 2:1 (1:0).

MEGŐRIZTE VEZETŐHELYÉT A HUNGÁRIA!

1. Hungária	6	6	—	—	17:7	12
2. Kispest	6	5	1	—	21:8	11
3. Újpest	6	5	—	1	18:7	10
4. Nemzeti	6	3	2	1	18:8	3
5. Fradi	4	3	—	1	14:7	6
6. Szeged	6	2	2	2	10:8	6
7. Budafok	6	2	2	2	7:7	6
8. Phőbus	6	2	2	2	11:12	6
9. Taxisok	6	2	—	4	19:15	4
10. Bocskai	6	1	1	4	11:12	3

Ligabajnokság

Vereséggel tért haza az Universitatea Aranyosgyéresről

(NAGYVÁRAD.) NAC—Minerul 5:1 (2:0). Bíró: Huniade.
(GYULAFEHÉRVÁR.) TMAC—Unirea MV 4:1 (4:1). Bíró: Tóth Ödön.
(PISKI.) CFR—Vulturii 3:0 (2:0).
(PEROZSÉNY.) Jiul—Crai Jovan 1:0 (1:0). Bíró: Husztig.
(NAGYSZEBEN.) SGS—Törekvés 3:0 (1:0). Bíró: Ionescu.
(ARANYOSGYÉRES.) Sodronyipar—Universitatea 1:0 (1:0). Bíró: Emil Kroner. A „sodronyosok” már az első félidőben bebiztosították a győzelmet, az egyetemiek akciói meddőek maradtak.
(BUCURESTI.) Mociornita—Makabbi 2:1 (1:1). Bíró: Stefanescu.
(BRASSÓ.) ACFR—Franco Română 3:3 (1:2). Bíró: Tănase.
(BUCURESTI.) Telefon Club—Turda 2:1 (0:0). Bíró: Busa.
(BRILA.) AS Constanța—Dacia Unirea 2:1 (1:1). Bíró: Rădulescu.
(BUCURESTI.) Unirea Tricolor—Pravda 4:1 (2:1). Bíró: Russu dr.
(NAGYVÁRAD.) Muresul—Crisana 1:0 (1:0). Bíró: Pálffy.
(MAROSVÁSÁRHELY.) Olimpia CFR—Monopol 2:0 (2:0). Bíró: Gherman.
(NAGYKÁROLY.) Tricolor—Victoria 1:1 (1:0). Bíró: Soran.

Újabb vereséget szenvedett a Haggibbor a kerületi bajnokságban

Napoca—Haggibbor 5:2 (1:1). Bíró: Gorgan. A Haggibbor az első félidőben teljesen egyenrangú ellenfele volt a Napocának. Szünet után azonban visszasett és a mészárosok csapata megérdemelt győzelemhez jutott Boldur dr. (2) Palocsai (2) és Nagy góljaival. A Haggibbor dugószerzői: Smilovits és Gara.

KAC—UAC 7:0 (2:0). Bíró: Ciosa. A piros-fehérek barátságos mérkőzés keretében verték a vízmű csapatát, amely szintén aluli játékot mutatott. A győztes csapat góljait Szabó (2), Harag (2), Szaniszló, Wass és Székely szereztek.
Ifjusági bajnokság: Victoria—Universitatea 2:2 (0:0). Bíró: Hirsch dr. Gólok: Cornea (2), illetve Dobranszky és Joja CFR—Haggibbor 2:1 (1:0). Bíró: Tomescu. Gólok: Tatár (2), illetve Klein. Echo—KAC 3:1 (1:1). Bíró: Welser. Gólok: Kádár, Dondos (11-es), Remus (öngól), illetve Ióbb. KMSC—UEC mérkőzés elmaradt.

11. Szolnok	5	1	1	3	7:11	2
12. Elektromos	6	1	1	4	10:19	3
13. Zugló	6	—	2	4	7:28	2
14. Salgótarján	7	1	—	6	11:32	?

Dánia hölgyuszói jobbak a hollandoknál. Kopenhágából jelentik: A két-napos dán—holland hölgyuszómérkőzést a dán uszónók nyerték 40:31 arányban. A verseny messze kimagasló eseménye a dán staféta remek teljesítménye volt. A dán csapat a 4x100 méteres távon 4 p 27.6 mp-es idővel új világrekordot állított fel. De kitűnőek a többi eredmények is: 100 m. gyors: 1. Van Veen holland 1 p 06.1 mp, 400 m. mell: 1. Sörensen dán 6 p 27.2 mp.
Skócia—Irország 2:0 (1:0). Belfastban 30.000 néző előtt győzött a skót válogatott az irek fölött Dellaney és Walker góljaival.

TITKOS BIRÓKÜLDÉS LESZ A LIGABAJNOKSÁGBAN IS. Bucurestiből jelentik: A központi bíróbizottság Xifando elnöklésével tartott vasárnapi ülésén kimondotta, hogy — miként a nemzeti bajnokságban — a jövőben a ligabajnokságban is életbe lép a titkos játékvezető küldése. Ezzel az intézkedéssel egyszersmind mindenkorra lehetetlenné akarják tenni az esetleges visszaéléseket.

A 10.000 MÉTERES TÁVFUTÁS ÚJ VILÁGREKORDJA. Helsinkiben (Finnország) Taisto Mäki európa-bajnok 30:02.0 idő alatt tüneményes új világrekordot állított fel.

Reuter jelenti:

(SZÓFIA.) A bulgár fővárosban tegnap nyitották meg a „munka és öröm“ nemzetközi kiállítását. A megjelent külföldi vendégek között szerepelt Ley közügyügyi miniszter is, aki nagy beszédében támogatja Németország munkásainak üdvözlését.

(BUDAPEST.) Horthy Miklós kormányzó tegnapelőtt több vidéki várost, többek között Ujkomáromot is meglátogatta.

(BUDAPEST.) Egész Magyarország területén megrendezték az országos gyűjtést a felvidékről menekültek felszámolására.

(LONDON.) A balmorali királyi udvari hivatal jelentése szerint VI. György uralkodó és Erzsébet királyné elfogadták a kanadai kormány meghívását és a jövő év nyarán három hétre az északamerikai Dominiumba utaznak.

(PÁRIS.) Daladier miniszterelnök a tegnapi napot hivatalában töltötte és Marchandea pénzügyminiszterrel a most hozandó rendszabályok módosítását beszélte meg.

(LONDON.) Az általános helyzeti enyhülésre jellemző, hogy a szombati és vasárnapi vikkendvonatok ismét zsúfolásig teltek voltak.

(LONDON.) A brit légforgalmi minisztérium elrendelte a croydoni repülőtér átépítését.

(LYON.) A szövőipari munkásság határozatot hozott, amelyben követeli a munkabérek 10 százalékos emelését.

(BELFAST.) A hatóságoknak sikerült összes nyomozás után az utóbbi hónapokban elküvetett bombamerényletek tetteseit 2 sinuifeinista fiatalember személyében letartóztatni.

(BELGRÁD.) A jugoszláv kormány a jövő héttől kezdődően engedélyezte a választási népgyűlések megrendezését.

(MONASTIR.) A dalszerbiai áradások veszteség mérlege 18 millió dinár.

(MOMBASAM.) Zanzibar sziget felett heves vihar vonult keresztül, amely szökőárt és hatalmas károkat okozott.

(JERUZSÁLEM.) A lyddai majdnem két napon át tartó küzdelem az arabok szétválasztásával és hatalmas veszteségével zárult. A halottak száma a terrorista részéről 186 ember. A lyddai állomás épületei elhamvadtak.

(BEIRUTH.) A Beiruthban, emigrációban élő jeruzsálemi főmufti hatósági figyelmeztetést kapott minden politikai tevékenység azonnali beszüntetésére, mert azt gyanítják, hogy a legutóbbi terrorcselekményeknek ő volt a megszervezője és irányítója.

(MALTA.) A Malta brit kormányzóság elrendelte két hadihajó átépítését.

(MARSEILLE.) Az Air de France repülőtársaság egy földközi tengerijáratu személyszállító gépe lezuhant. Szerencsére mindössze 5 személy ült benne, akik közül 2 meghalt, 3 megsebesült.

(BERLIN.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter megkezdte a Winterhilfswerk akciót és ezt a berlini Sportpalastban meg tartott gyűlésen nagy beszédben jelentette be.

(BERLIN.) Göring marsall a szudéta-német vidéki körut után visszatért a fővárosba.

Rádió

KEDD, október 11.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsadó, reggeli hangverseny, rádióhíradó, hanglemezek, hírek. 12.10: Déli harangszó — 13.15: Időjelzés, időjárás, kulturális és sport hírek, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hangverseny folytatása. 15.20: Hírek. 19: Műszaki előadás. 19.17: Schumanról lemezekkel. 20.40: Stepanovici György énekel. 21: Felolvasás. 21.15: Rádiózenekar Albu hegedűművésszel. 22.15: Hírek. 23.15: Lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éterend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Ének és hegedűverseny. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Ének, előadás. 18.50: Szalonzene. 19.30: Előadás. 20: Tánclemezek. 20.55: Hírek. 21.10: Rádiószínpad. 22.05: Hírek. 22.30: Hangverseny. 24: Hírek némét és olasz nyelven. 24.10: Cigányzene. 1.05 Hírek.

Budapest II. 21: Hírek.

Kitűnően szerepeltek a KAC atlétái az országos ifjúsági atlétikai bajnokságokon

Egy országos rekord is megdőlt a vasárnapi versenyen

(BRASSÓ.) Vasárnap bonyolították le Románia ifjúsági atlétikai bajnokságait Brassóban. A versenyek — kevés kivétellel — közepes eredményekkel véződtek. Nagyszerűen szerepeltek a kolozsvári atléták, különösen a KAC, amely a második helyet hódította el a pontversenyben.

100 m. síkfutás: 1. Cristea Venus 11.5 mp. 2. Nemetz KAC 11.8 mp. 3. Sulic Soimii 12 mp.

800 m. síkfutás: 1. Ionescu Venus 2 p. 11 mp. 2. Schnell Brassó 2 p. 11.6 mp. 3. Fogolyan KAC 2 p. 12.2 mp.

3000 m.: 1. Daidt Brassó 10 p. 06 mp. 2. Ördögh Rákás AC 10 p. 08.2 mp. 3. Nistor Esta Sun 10 p. 10 mp.

110 m. gát: 1. Kiss Esta Sun 16.3 mp. (Országos rekord.) 2. Sever Rákás AC 17.3 mp. 3. Bánffy KAC 18 mp. (Régi rekord: 16.8 mp. Herold 1932.)

Magasugrás: 1. Yost Viforul Dacia

173 cm. 2. Czukor KAC 165 cm. 3. Colacu Soimii Kolozsvár 165 cm.

Távolugrás: 1. Yost VD 630 cm. 2. Moenea Soimii 629 cm. 3. Ludu Venus 626 cm.

Rúdugrás: 1. Neumann Politechnica Temesvár 310 cm. 2. Stavras Brassó 300 cm. 3. Bánffy KAC 300 cm.

Súlydobás: 1. Schullery KAC 13.23 m. 2. Forgács Rákás AC 11.51 m. 3. Felcioianu Venus 11.45 m.

Diszkoszvetés: 1. Popescu VD 36.47 m. 2. Radasanu Soimii 36.05 m. 3. Forgács Rákás 35.23 m.

Gerelyvetés: 1. Neumann Politechnica Temesvár 47.72 m. 2. Iliés Brassó 41.75 m. 3. Ciortea Soimii 41.18 m.

Svédstaféta: 1. KAC 2 p. 08.9 mp. 2. Soimii 3. Esta Sun.

Pontversenyben: 1. Viforul Dacia. 2. KAC. 3. Venus. 4. Politechnica. 5. Brassó. 6. Soimii.

4x400 m.: 1. UTE 3 p 36.4 mp. Női számok: 4x100 m.: 1. Olimpia SC 53.6 mp.

Mucsi nyerte Magyarország marathoni futóbajnokságát. Budapestről jelentik: Vasárnap dőlt el Magyarország 1938. évi marathoni futóbajnokságának a sorsa. A bajnoki címet Mucsi Postás SE nyerte meg, aki 2 óra 38 p 44.8 mp alatt futotta meg a 42 kilométeres távot.

Olasz bajnokság. Torino—Bologna 3:0, Lazio—Livorno 2:1, Novara—Bari 2:0, Genova—Milan 2:1, Liguria—Ambrosiana 1:0, Juventus—Napoli 1:0, Roma—Triestina 1:0, Luchesse—Moderna 3:1.

UJ VILÁGREKORD. Párisból jelentik: A nemzetközi atlétikai versenyen Lesnet francia versenyző 2 óra 37 p 35 mp-re javította a 30 kilométeres futás világrekordját. A régi rekord 2 óra 37

mp volt.

A magyar staféta-bajnokságok. Budapestről jelentik: A BESZKRT sporttelepén vasárnap rendezték meg a magyar stafetabajnokságokat, amelyeknek eredményei a következők: 4x1500 m.: 1. MAC 17 p 07 mp, 4x100 m.: 1. BBTE 42.3 mp, 5000 m-es ötös csapatverseny: 1. MAC 21 pont. Egyénileg: 1. Szilágyi 15 p 21.2 mp, 4x400 m.: 1. BBTE 3 p 21.8 mp, Ifjúsági számok: 4x1000 m.: 1. UTE 7 p 54.8 mp, Országos rekord: 4x100 m.: 1. MAC 45.1 mp, 3000 m-es ötös csapatverseny: 1. LESOK 35 pont, p 37.6 mp volt.

Október 13-án hirdetnek ítéletet a szamosfalvi halálos gépkocsigázolás ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) 1937 március 4-én éjszaka Szamosfalva közelében a Regna fakitermelő vállalat 10. Bistrita jelzésű autója halálra gázolta Baciú Simion kolozsvári lakost. Az autót Csikós János vezette, akit a szerencsétlenség után azonnal őrizetbe vett a rendőrség. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az áldozat két társával az egyik szamosfalvi ut melletti korcsmában iddógált és onnan meglehetősen jó hangulatban távoztak. Baciú, aki látta a közeledő autót, kedélyesen áthaladt az országúton, de a gép sebessége sokkal nagyobb volt, mint gondolta és az elgázolta. A boncolási jegyzőkönyv szerint a halál oka bordatörés és belső vérzés. A bonctani intézet véleménye szerint az áldozat kissé ittas is volt.

A törvényszék első tanácsa tegnap az ügyben több tanut hallgatott ki. Dr. Hatieganu Simon a magánvád képviselője összefoglalva a tanuvallomások, hivatkozott két tanunak arra az állítására, hogy Baciú Simion mindössze egyetlen pohár bort ivott meg és szerinte nincs olyan gyenge ember, aki ennyi italtól megrészegedne. Továbbá tanuvallomásokra támaszkodva rámutatott arra, hogy az autó meg nem engedett sebességgel robogott és az egyik lámpája nem égett, ami ellenkezik a forgalmi szabályzatokkal. Végül is az áldozat családja nevében félmillió lejes kártérítés megítélését és a soffőr büntetésének kimondását kérte. Ezzel szemben dr. Peris Adalbert védőügyvéd felmentő ítéletet, dr. Borda Emil pedig a Regna nevében a polgári követelés elutasítását kérte. Lani Helmut ügyész csatlakozott a magánvád megállapításaihoz, javasolva a vádlott meg büntetését. A törvényszék az ítéletet október 13-án hirdeti ki.

Nyugalomba vonult a nemzetközi zsebtolvajok „királya”

Az 54 éves hírhedt tolvaj megírja emlékiratait az emberek hiúságairól

(PÁRIS.) Egy elegáns, jovialis külsejű, öreg ur jött el Párisba, hogy — saját kijelentése szerint — mielőtt végleg visszavonul a nyilvános szerepléstől, elbucsuozzon a fény városától... Valódi nevét már nem szívesen írta le, hogy ő „a nemzetközi zsebtolvajok királya”, aki most szakítva múltjával és megbékélten a törvényekkel, pihenni tér, hogy megírja memoárjait.

A francia lapok „Professzor X”-ként emlegetik a zsebtolvaj-királyt, aki az

ujságírók előtt valóságos előadást tartott életéről és „munkájáról”, amelyet a világ metropolisainak ugyszólván valamennyi rendőrsége ismer már.

Aki egyszer más zsebébe nyúlt... Nem foglalkozom többé régi mesterségemmel — mondotta Professzor X rezignált hangon a párisi újságíróknak, — mert rájöttem, hogy aki egyszer más zsebébe nyúlt, az nem tud örülni annak sem, ami a saját zsebében van. Ma egyébként is már gazdag ember va-

gyok, kis házam van az egyik franciá fűrdőhelyen, saját autóm van, járok, bantetem van, de higgyék el, mindenem nem örülök öszintén, mert tudom, hogy egyetlen mozdulattal több pénzem lehetne. Egyébként már tíz éve nem „dolgozom”: megelégettem a sok izgalmas ismerem belülről a Scotland Yardot, Sing-Singet, Konstantinápolyt, Páris, Berlin, Brüsszel, Belgrad, Budapest, Bkarest és Afrika börtöneit. Egyáltalán nem tudnak az urak börtönt mondani, amelyiknek ne lettem volna lakója.

— De az, hogy ilyen gyakran „lebuktam” — folytatja „a nemzetközi zsebtolvajok királya” —, sohasem az én hibám volt mindig a kollégák irigysége jutottt rendőrkézre. Én „elérhetetlen” voltam... Iskolát csináltam. Én előttem ha valaki belenyúlt más zsebébe, őt permulva már vitték a rendőrségre. Engem — állítom — sohasem érték tetten. Most szerem alapja: a három ujjal való munka volt.

„Professzor X.” szemléltető módon mutatta be ezután az újságírók előtt hogy dolgozott 6 „világhírű” három ujjával. Aprólékosan bizonyította, hogy ujjai milyen rugalmasak, finomak, érzékenyek és úgy dolgoznak más zsebében, hogy az illető észre sem veszi. Elmagyarázta hogy az igazi zsebtolvajművészkézművelésében „szuggesztív fölénynek” kell lenni.

A kövér ember a legjobb „médiüm”

Egyébként is hangoztatja, hogy mindig pszichológiával dolgozott.

— Ismerni kell az embereket, ahogy én ismerem. Állítom hogy a kövér ember a legjobb médiüm. A kövér férfi lehetőleg szűk ruhát visel, mert azt hiszi, hogy így kevésbé látszik a kövérsége. Pedig mi a helyzet? A ruha megfeszül a testen és a zsebek tartalma kidoborodik. Minden értéktárgy körvonalát pontosan látni; az egész olyan, mint egy megbízható térkép. Azonkívül a kövér ember hája is nekünk kedvez. A hája ideg, a zsír sokat takar.

A sovány embernél folyton csontok és idegekbe ütözkönnk, ezért nehezebb itt a munkánk. A kövér ember hiúságának lesz az áldozata...

Arra a kérdésre, hogy mire költötte rengeteg pénzét a „zsebtolvajok királya” a következőket válaszolja:

— Nem iszom, nem kártyázom, nem dohányzom. Két szenvedélyem van: a egyik a ló, a másik a töltőtoll. De nem higgyék, hogy játszom a lóversenyen — saját lovaimat futtatom. Engem a lótenyésztés érdekel. Egy telivér arabs mér a legjobb látvány, amikor fut.

— A másik szenvedélyem, bármily komikusan is hangzik a töltőtoll. Szívesen gyűjtöm a szép töltőtollakat.

„Vadászat” töltőtollakra

„Professzor X.” erre szétárja kabátját, melynek zsebeiben ugysorakoznak a töltőtollak, mint a kozákok uniformján a töltények. Elmondja hogy ha levelet ír, ugyszólván minden mondatához töltőtollat használ. Viszont bevallja, hogy ezeket a töltőtollakat — nem pénzért vette...

Az utolsó években csak töltőtollakra szorítkozott a „működés”. De csak egész kitudó tollakat emeltem ki a zsebekből; a rossz, olcsó árut undorral viszszaloptam az áldozat zsebébe.

Az ötvennégy éves zsebtolvaj-király, aki szakmájának valóban elismert professzora ezután a modern öltözködéstről beszél. A zippzárat gyűlöli.

Vádoalom

— J'accuse... Kiáltja szakmám a zippzár — magyarázza szétárt karokkal.

— A zippzár a legnagyobb ellenségünk. Olyan, mint egy házörző kutya. Ha hozzáérünk, figyelmezteti az áldozatot.

Most, mikor visszavonul, hogy megírja memoárjait, bevallja, hogy a pénz csinalt belőle becsületes embert. Nevezetesen az hogy: ma már sok pénze van. A büntetéseit leülte és úgy érzi, hogy e pillanatban tiszta a lelkiismerete.

— Elvégre, uraim, vegyétek tudomásul — végzi a beszélgetést —, hogy vagyonomat igazán két kezem munkájával szerezttem...